

Jeg ser frem til at få besvaret spørgsmålene hurtigt under udvalgsarbejdet og tilsiger al mulig støtte. Jeg skal nok svare så hurtigt, som jeg overhovedet kan.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Første behandling af lovforslag nr. L 125: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om seniorydelse. (Efterlønsbevis, medlemsbidrag).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 2/12 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det er svært at holde tingene adskilt. Det gælder også, når jeg nu skal præsentere Socialdemokratiets holdning til efterlønsbeviset og medlemsbidraget.

Det, der gør det svært, er begrænsningen, eller med andre ord: Kun sige noget om enkelte delelementer af finanslovforliget, for det bør læses og forstås i en sammenhæng.

Set med socialdemokratiske øjne er finanslovforliget en nødvendighed. Det er ansvarligt, og det er fornuftigt tale. Det er en aftale, der indeholder nogle stærke delelementer, som alle er med til at sikre, at velfærdssamfundet kan bestå også i fremtiden.

Efterlønnen består ikke i en uændret form, men den består som et reelt alternativ for lønmodtagere, der ønsker at trække sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet. I de kommende 10 år vil antallet af 60-64-årige stige ca. 50 pct. fra de

nuværende omkring 250.000. På trods af denne voldsomme stigning i antallet af mennesker, der kommer i efterlønsalderen, har regeringen fået et så bredt forlig igennem, at ingen i fremtiden skal være i tvivl om, at efterlønsordningen nu er sikret, og at muligheden for at trække sig tidligere tilbage består.

Det kan godt være, at det hænger nogle ud af halsen, når de hører vendingen fremtidssikring af velfærdssamfundet. Ikke desto mindre er det den opgave, regeringen har påtaget sig, og nu er der skabt et politisk flertal for en sikring af efterlønnen, som alle vidste var i fare.

Socialdemokratiet har arbejdet hårdt for, at retten til at gå på efterløn skulle bevares også i fremtiden. Det er lykkedes på trods af den enorme stigning i antallet af ældre, og en af delaftalerne, der skal falde på plads for at kunne fremtidssikre efterlønnen, er netop dette lovforslag.

Socialdemokratiet kan ubetinget støtte dette lovforslag, og ud over hvad jeg tidligere har sagt, er der mange flere grunde til dette. Lovforslaget indeholder nogle klare forbedringer. Alle, der opnår efterlønsret, får allerede den 1. januar 1999 et efterlønsbevis. Efterlønsbeviset betyder, at selv om man bliver syg, opretholder man retten til at gå på efterløn. Sådan er det faktisk ikke i dag.

En anden og klar forbedring er, at man som kommende efterløner får sikkerhed for, at selv om man skulle gå ned i indtægt senere i det aktive arbejdsliv, får man ret til at få beregnet efterlønnens størrelse på grundlag af mindst det beregningsgrundlag, man har på tidspunktet for udstedelsen af efterlønsbeviset. Det er forbedringer, der er til at tage og føle på.

Efterløn er dyr for samfundet, men det er en ordening, som vi vælger at vi vil have råd til. Staten bruger mange milliarder kroner på ordningen, og indtil nu er det også gået, men hvis man er en ansvarlig politiker, er man også nødsaget til at se ind i fremtiden. Man høster, som man har sået, og det er nu, der skal sås, hvis der skal være noget at høste for de mange mennesker, der i de kommende år gerne vil på efterløn.

Velfærd er ikke en konstant, tværtimod, det er noget, der konstant skal arbejdes for, men det betyder ikke, at vi som politikere skal lukke øjnene for realiteterne. For 5-6 år siden havde vi et samfund med stor arbejdsløshed, i dag er der snarere mangel på arbejdskraft med den rigtige uddannelse, og jo bedre vi kan blive til at få

dem, der har lyst til og mulighed for at blive på arbejdsmarkedet, til at gøre det, jo bedre vil vi kunne fastholde ordningen og dermed gøre det til en grundsten i velfærdssamfundet.

De partier, der har indgået finanslovforliget, har påtaget sig et ansvar for fremtiden, og vi har haft ryggrad nok til at sige: Noget må laves om, hvis velfærdssamfundet skal bestå i fremtiden.

Der er blevet brugt meget krudt på kun at tale om forringelser i forbindelse med den nye aftale om efterløn. Rigtigst er det vel at sige, at nogle får mindre, andre får mere ud af dette forslag.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg forstår, at hr. Lars Kramer Mikkelsen havde en vis forståelse for det groteske i, at vi her behandler et lillebitte hjørne af et lovkompleks, at vi her skal sidde og behandle et lovforslag, som kun vedrører den ene halvdel af en ændring, som man har forliget sig frem til.

Forventer Socialdemokratiet, at vi andre er i stand til at behandle det på baggrund af avis-skriverier, eller hvad drejer det sig om? Vi står her med et lovforslag, som alene handler om kontingentet og om efterlønsbeviset. Vi kender intet til betingelserne i lovkomplekset, vi kender intet til betingelserne for de 60-65-årige, hvis de ikke melder sig til ordningen, og vi kender intet til, hvordan man forestiller sig det her udmøntet i praksis.

Jeg kunne godt lide at vide, hvad det er, man forestiller sig, vi behandler her i aften.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Lars Kramer Mikkelsen siger, at det her viser ryggrad. Man kan spørge, hvor ryggraden så i givet fald var henne i marts måned. Var ryggraden da forsvundet hos Socialdemokraterne? Turde man ikke fortælle sandheden, eller hvad, vil jeg spørge hr. Kramer Mikkelsen.

Er sandheden ikke, at man nu har lavet det forlig bag lukkede døre, som man i virkeligheden længe har gået og pønset på? Nu har man så fået det lavet, og så vil man præsentere Folketinget for det på en utrolig uværdig måde.

Folketingets formand stod i oktober måned i år i spidsen for en konference om lov kvalitet. Er det her, hvad Socialdemokraterne, regeringen og forligspartierne forstår ved lov kvalitet?

Jeg vil spørge hr. Kramer Mikkelsen, om der så ikke var mere ræson i at erkende, at man her har lavet nogle brølere. Træk det her forslag tilbage, udskyd det, lad os få det behandlet, så der er god tid til det, samtidig med den øvrige del af lovkomplekset, som omhandler efterlønsordningen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Kramer Mikkelsen gav udtryk for, at nogle tabte på det, og nogle vandt på det, og så var det vel godt nok. Men hr. Kramer Mikkelsen fortalte ikke rigtig, hvem der tabte, og hvem der vandt.

Er det ikke sådan med dette forslag, at de mennesker, der har arbejdet, indtil de er 60 år, og som er tvunget til at gå på efterløn, fordi de ikke kan klare mere, fordi de er nedslidte, taber ved ordningen på grund af kontingentforhøjelsen og på grund af, at de som 65-årige går på folkepension? Er det ikke sådan, at de taber? Det kan selv regeringen ikke beregne sig ud af.

For det andet: Er det ikke sådan, at de, der vinder, er de mennesker, som kan holde, til de er 62 år? De får for det første en højere sats, og for det andet modregner man ikke kapitalpension, og hvis de så kan holde helt til de er 65 år, får de en skattebegunstigelse, og så tjener de rigtig på det. Hvor blev de mennesker af, som efterlønnen oprindeligt var beregnet for, den ufaglærte arbejder, der er nedslidt som 60-årig?

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg vil godt sige, at jeg kan forstå, hvis der kan være nogle ude i befolkningen, der har svært ved at forstå disse forslag, når de bliver behandlet, sådan som de bliver behandlet her i salen i dag, og når de bliver behandlet, sådan som de bliver behandlet i pressen. Men at et medlem af Folketinget, som også har været med til at drøfte disse ting, ikke kan forstå, hvorfor det her bliver fremlagt, sådan som det bliver fremlagt, har jeg egentlig vanskeligt ved at svare på.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Hr. Lars Kramer Mikkelsen siger, at der er forbedringer, og jeg kunne jeg godt lide at vide, hvem det gælder for ud over de ledige, som kan gå op på 91 pct. fra 82 pct., når de går over på efterløn. Hvad med dem, der har kapitalpension? Er det også en forbedring for dem? Og er

det en forbedring for dem, der går på folkepension, når de er 65 år i stedet for 67 år? Er det en forbedring, at de starter på den lave indkomst som folkepensionister ved 65 år i forhold til de 67 år?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu kan Socialdemokratiet selvfølgelig her ved førstebehandlingen vælge nøjagtig den samme taktik som i onsdags, da vi diskuterede efterlønsoplysningsskemaet med statsministeren og finansministeren, nemlig at man ikke ønsker at svare på de spørgsmål, der bliver stillet. Det er klart.

Så har vi både haft en procedure her i Folketinget, hvor selve processen med at lave dette lovkompleks er sketovre bag lukkede døre i et ministerium, og bagefter har vi så en behandling her, hvor vi skulle have den principielle debat i Folketingssalen, og hvor Socialdemokratiet ikke indgår i debatten. Jeg synes altså, det er pinligt, hvis det skal være tilfældet, og det skal stå klart efter debatten her i dag.

Jeg stillede nogle spørgsmål, og jeg vil også gerne spørge: Vil hr. Lars Kramer Mikkelsen anerkende, at det, man laver nu, er et klart løftebrud i forhold til det, man lovede i marts? Det ord kunne vi ikke få statsministeren til at tage i sin mund. Kan vi få hr. Lars Kramer Mikkelsen til at tage det ord i sin mund?

Det hastværk, som nu lægges for dagen, er selvfølgelig, fordi man skal nå de indtægtsmål, som man har for 1999. Det ved vi jo alle sammen godt. Men er hr. Lars Kramer Mikkelsen ikke enig i, at det giver sig udslag i lovsjusk på denne måde?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Man må kun understrege det absurde i denne behandling, for hr. Lars Kramer Mikkelsen kan vælge ikke at svare med henvisning til, at det behandler vi ikke i dette lovforslag, og så må man spørge: Hvornår får vi så den debat? For det betyder, at vi simpelt hen ikke får nogen førstebehandling af efterlønsforslagene i Folketinget.

Vi vedtager måske på baggrund af dette lovforslag halvdelen af et forlig, men uden at kende betingelserne, uden at kende alternativerne og uden at ane noget som helst om de muligheder, folk får, hvis de vælger det kontingentforslag, der ligger her. Vi kender intet til det, for

det foreligger ikke i lovform. Vi ved ikke, hvornår man har tænkt sig at fremsætte det.

Så kan man selvfølgelig vælge at sige, at vi ikke vil have den debat, men så står vi i den situation, at når det forslag så bliver fremsat engang, er halvdelen allerede vedtaget. Det er jo fuldstændig absurd, uansvarligt, uanstændigt og alle de andre u-ord, jeg kan finde.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Når jeg stillede hr. Lars Kramer Mikkelsen et spørgsmål, var det udelukkende, fordi hr. Kramer Mikkelsen selv havde sagt, at der var tale om forbedringer og forringelser, og så måtte jeg ligesom spørge om, hvad var det for noget.

Det er jo sådan, at hr. Lars Kramer Mikkelsen med rette kan sige, at vi kun behandler det her lovforslag, men jeg vil godt lige have fundet frem til, hvad det er, de her penge skal bruges til. Jeg har på fornemmelsen, hvad pengene skal bruges til, og det var det, jeg spurgte efter.

Altså, er det ikke rigtigt, at den 60-årige, der går på efterløn, bliver ramt af det her på grund af kontingentstigningen og på grund af, at efterlønsalderen bliver forkortet, og er det ikke sådan, at den person, der kan holde ud til de 62 år og endnu bedre til de 65 år, tjener på det?

Så kan man sige det. At det ville man gerne, at det var det, man ville med det, men så synes jeg også, man skal sige det i stedet for at putte med det. Jeg tror, det er det, der er Socialdemokratiets problem i øjeblikket: at man ikke står frem og siger, at der er nogle, der taber, og der er nogle, der vinder, og vi ville det. Vi vil det ikke, men Socialdemokratiet ville det.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg vil gerne stille et enkelt spørgsmål til hr. Kramer Mikkelsen, og det er selvfølgelig på baggrund af fru Jette Gottliebs spørgsmål, der går på, hvad det er, vi behandler her i dag, og hr. Thulesen Dahl, der siger: Træk det tilbage.

Er kendsgerningen ikke den, at vi er i den situation, at der ligger et klokkerent forslag på Folketingets bord, der handler om to ting, nemlig et garantibevis og en kontingentforhøjelse?

Er det ikke sådan, vil jeg spørge hr. Kramer Mikkelsen, at Socialdemokratiet hermed lever fuldstændig op til det, der er blevet sagt i valgkampen, nemlig at vi ville give en garanti for, at folk kunne gå på efterløn, uanset om de bliver

syge eller ej. Er det ikke sådan, at det er en kendsgerning, at efterlønsordningen efterhånden koster op imod 15 mia. kr., og at det i takt med det stigende antal efterlønsmodtagere er vanskeligere at finansiere den, og at der derfor er behov for denne kontingentstigning?

Det er der ikke nogen grund til at lægge skjul på. Det er egentlig det, som hr. Aage Frandsen, så vidt jeg kan forstå, har efterlyst lidt. Det her koster penge, og prisen for, at vi kan bevare den efterlønsordning, som vi har, og som der nu lægges op til ud i fremtiden, er, at det koster. Det koster det danske samfund masser af penge, det koster statskassen penge, men vi er også i den situation, at vi er nødt til bede om, at de, der vil nyde godt af det, skal bidrage mere. Er det ikke sådan, tingene hænger sammen, vil jeg spørge hr. Kramer Mikkelsen.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Susanne Clemensen for en kort bemærkning, og det er en bemærkning til den sidste ordfører.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil gerne stille et spørgsmål til hr. Lars Kramer Mikkelsen, og det er med hensyn til de indvendinger, der er kommet fra a-kasserne om, at de ikke kan nå at informere deres medlemmer, inden det nye efterlønsbidrag skal træde i kraft den 1. januar, og også til de indvendinger, som jeg kan høre er kommet her fra salen i dag.

Er det ikke korrekt, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget og også af selve lovforslaget, at der vil være mulighed for efterbetaling i en overgangsperiode efter lovens ikrafttrædelse, indtil de nye kontingentregler er kørt ind i a-kasserne, og at det vil blive overladt til direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsrådet at fastsætte de nærmere regler, og at der derfor ikke er tale om noget hastværk og dermed lovsjusk?

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jo, jeg kan bestemt bekræfte, at der ikke er tale om lovsjusk. Jeg kan også sige, at det er da rigtigt, at der har været tale om administrative problemer, og jeg har også til hensigt at tilkendegive, at dem vil vi strække os vidt for at forsøge at medvirke til at løse.

Så vil jeg godt sige, at det ikke skal være nogen hemmelighed, at vi som samfund har brug for, at folk bliver længere på arbejdsmarkedet, og derfor bliver det belønnet, der bliver givet en gulerod til dem, der venter med at gå, til de er 62 år. Det betyder ikke, at de, der er trætte og har lyst til at forlade arbejdsmarkedet, før de fylder 62 år, ikke kan gøre det. Det kan de stadig væk godt. Det er vigtigt her at holde sig for øje, at det udbetalte beløb igennem efterlønsperioden er det samme.

Mange tal er føjet gennem luften, og mange forskellige beløb er blevet fremført som de rigtige. Sandheden er, at man som efterlønsmodtager samlet i perioden fra 60-65 år får præcis det samme beløb i efterløn under de nye og de gamle regler. De nye regler udligner bare beløbet, således at man får samme sats i hele perioden. Der er altså ikke taget noget fra dem, der vil gå på efterløn som 60-årige. Tværtimod præmierer vi dem, der venter med at gå på efterløn, til de bliver 62 år.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man kan jo høre, at der åbenbart er enighed blandt flere forligspartier om, at det her giver administrative problemer, og det vil man så prøve at tage højde for ved at sige, at så kan man lave noget efterbetaling.

Det er jo pragtfuldt. Tænk, hvis man havde haft det samme synspunkt i forbindelse med pinsepakken, som det var vigtigt at få vedtaget i en fart før sommerferien, fordi dele af den skulle træde i kraft fra den 1. januar næste år. Her står vi altså i starten af december med en kontingentforhøjelse, der skal træde i kraft fra den 1. januar. Folk skal nå at indrette sig på det. De skal nå at træffe et meget afgørende valg for deres fremtid, og det regner man bare med, at det kan man sådan lige suse igennem over for en meget stor del af befolkningen. Det er simpelt hen for arrogant.

Derfor vil jeg gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, hr. Kramer Mikkelsen, om Socialdemokratiet er indstillet på at støtte et ændringsforslag til dette lovforslag, som går ud på at udskyde det tidspunkt, hvor forhøjelsen finder sted, f.eks. med et kvartal eller med et halvt år. Der er faktisk nogle af dem, der normalt bliver betegnet som hr. Kramer Mikkelsens venner, der er kommet med et rigtig godt forslag i den retning.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt takke hr. Kramer Mikkelsen for svaret, for jeg forstod det sådan, at man helt bevidst i høj grad har villet præmiere dem, der kan holde ud, til de er 62 år, og give endnu mere til dem, der er 65 år, og at de, der går af som 60-årige, nok får det samme i efterløn, men de skal betale mere i a-kasse-kontingent, og de mister penge fra det 65. år til det 67. år, så sammenlagt taber de. Jeg regner med, at jeg har forstået det korrekt, for så har hr. Lars Kramer Mikkelsen også forstået det korrekt.

Så vil jeg godt spørge hr. Lars Kramer Mikkelsen om det med lovsjusk. Ville det ikke have været en bedre idé, hvis det her forslag var blevet til på baggrund af et udvalgsarbejde, hvor folk uden for havde deltaget og sådan noget, i stedet for at lave det midt om natten, uden at nogen rigtig vidste det undtagen nogle få stykker? Ikke engang hr. Lars Kramer Mikkelsen vidste det jo. Havde det ikke været bedre, så man havde god tid til at vedtage tingene? Ting tager tid, også lovgivning, og specielt når man skal lave store ændringer.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg synes sådan set, det er meget interessant, at vi får svarene på, hvordan efterlønsordningen bliver indrettet i fremtiden. Der er intet i det her lovforslag, der handler om det. Det her lovforslag handler kun om, hvordan man opkræver kontingentet.

Det vil sige, at det, som man ønsker at folk skal gøre inden den 1. januar, er at beslutte sig for at betale et temmelig højt kontingent for et eller andet, som man ikke aner, hvad er. Nu får vi ganske vist at vide i pæn prosa, at det drejer sig om sådan cirka sådan og sådan. Det drejer sig om, at hvis man bliver lidt længere, bliver det nok lidt bedre, og man får nogle gevinster hist og her, jo længere man bliver, og sådan nogle ting, men folk ved det ikke.

Man kender heller ikke alternativet til ikke at melde sig ind. Hvad sker der med den 62-årige, der bliver arbejdsløs, hvis han ikke er medlem af efterlønsordningen? Hvad er hans vilkår? Det ved man ikke. På hvilket grundlag skal man tage stilling til det her, når man splitter lovkomplekset op og tager indtægtssiden et par måneder eller fjorten dage eller et eller andet tidsrum, inden man tager udbetalingen? Hvor-

dan pokker kan man vide, hvad det er, man bedømmer ud fra?

(Kort bemærkning).

Mogens Andreassen (DF):

Hr. Lars Kramer Mikkelsen har været her på tallerstolen og har talt om efterlønsordningen. For mig at se er det, som om hr. Lars Kramer Mikkelsen har fået den forkerte ordførertale med, for han har ikke direkte talt om det, vi taler om i dag, de to ting, som hr. Dyrlund pegede på. Jeg synes, det er lidt mærkeligt, at hr. Lars Kramer Mikkelsen ikke i første omgang holder sig til det, som det i virkeligheden drejer sig om i dag.

Så kan jeg også godt tilslutte mig det, som fru Jette Gottlieb sagde. Det er jo en opsplnitning på en måde, hvor vi har svært ved at bedømme tingene, og vi kan ikke komme til at forhandle dem, og det synes vi også er meget forkert. Men hvis hr. Lars Kramer Mikkelsen tager fat på det på nuværende tidspunkt og kommer med noget om det, vi skal behandle senere, ville det være en fornøjelse for os at høre på, hvad han har at sige.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg er nødt til at spørge hr. Kramer Mikkelsen, om det ikke er korrekt, at det ganske klart af lovforslaget fremgår, hvordan og hvorledes det fremtidige kontingentsystem skal indrettes. Er der nogen som helst tvivl om, at alle de personer, som i dag har en anciennitet i arbejdsløsheds-kassen, der vil betyde, at de efter de gamle regler vil kunne opnå efterløn, også kan gøre det efter det nye system? Er der nogen som helst tvivl om det?

Er der nogen som helst tvivl om, at det klart fremgår, når man læser lovforslaget, at disse personer, som jeg her har omtalt, skal betale deres kontingent og det nye kontingent fremover indtil den dag, de går på efterløn? For mig at se er der ikke nogen som helst tvivl om det ifølge lovforslaget. Det var de spørgsmål, som jeg kunne høre, at også andre var i tvivl om her. Jeg er ikke i tvivl, men det kan være, hr. Kramer Mikkelsen kan bekræfte, at det faktisk er sådan.

Er der nogen som helst tvivl om, at alle, som i dag betaler med det formål at opnå efterløn efter de gamle regler, skal betale det nye kontingent frem til den dag, de går på efterløn? Er der nogen som helst tvivl om det? For mig at se er der ikke ifølge lovforslaget her, så jeg tror, at

når de øvrige ordførere har været på talerstolen her og rejst tvivl om det, er det en bevidst tvivl, de rejser, for de ved godt, at hvis man læser dette lovforslag ordentligt, giver lovforslaget også svarene.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det ville jo være forkert at sige, at jeg ikke kan bekræfte, at hr. Dyrlands spørgsmål er gode spørgsmål, og det er rigtige spørgsmål. Det er klart, at det tydeligt fremgår af lovforslaget, at mennesker, der i dag kan opnå efterlønsret, også kan gøre det med det nye forslag. Hvis de har opnået efterlønsret og indbetaler kontingentet den 1. januar 1999, kan de opnå efterlønsbeviset.

Jeg synes, at der, ligesom der har været det i den forløbne debat i pressen, er grund til at sige også her i salen, at der er nogle mennesker, som klart har en interesse i at skabe usikkerhed og utryghed om det her. Jeg kan kun sige, at det bekræfter de fire partier, som har været oppe på talerstolen, til fulde.

Man ønsker at skabe en utryghed og en usikkerhed. Det er ikke det, som regeringen har ønsket, og det er ikke det, som finanslovforligspartierne har gjort, og derfor synes jeg, man skulle holde op med skydningen. Det her er rent faktisk et forslag, som skulle skabe tryghed og sikkerhed omkring efterlønnen.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Der kommer nu tre korte bemærkninger. Det er de sidste fra hr. Aage Frandsen, hr. Kristian Thulesen Dahl og fru Jette Gottlieb. Efter reglerne kan man ikke få ordet mere end tre gange til den samme ordfører.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil spørge hr. Lars Kramer Mikkelsen, om det alligevel ikke er lidt usædvanligt, at der er et lovforslag, som har virkning fra 1. januar 1999, og som vi skal forholde os til, og så ved vi ikke, hvad der følger efter. Jeg ved det nok nogenlunde, for jeg har også læst aviser, men det er normalt ikke den måde, som vi behandler lovforslag på. Men hvad værre er: De mennesker, der skal melde sig, ved det ikke. Det er jo det, der er problemet.

Derfor synes jeg igen, man bare skal sige: Okay, det havde været bedre, hvis vi havde gjort det på en anden måde, i stedet for at lade

som om, at det her er helt naturligt. Det er da heldigvis ikke helt naturligt.

Vi må jo behandle dette lovforslag, som vi kender, ud fra de forudsætninger, vi har, men problemet er, at når denne lov er trådt i kraft, hvad så med de mennesker, der skal benytte sig af den? Kender de så deres retssikkerhed?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når vi spørger Socialdemokratiet her under førstebehandlingen, om den efterlønsordning, man har strikket sammen i forliget om finansloven, ikke er udtryk for et løftebrud i forhold til de løfter, som man gav tilbage i marts for folketingsvalget, får vi at vide, at det slet ikke er det, som det handler om i dag, for i dag handler det alene om to ting: Det handler om efterlønsbeviset, og det handler om stigningen i kontingentet.

Når vi så taler om de to størrelser og siger, at det er da hamrende ulogisk, at man i en lovgivningsproces øger kontingentbetalingen, men i øvrigt ikke rigtig fortæller, hvad der så kommer efter, fordi det er et lovkompleks, der kommer engang næste år, og så må folk bare på forventet efterbevilling starte med at sige ja eller nej til at indbetale det forhøjede kontingent, så får vi at vide, at vi er useriøse, for vi ved jo godt, at der er lavet sådan en samlet aftale, og at folk får noget, der er stillet dem i forventning, næste år.

Helt ærligt: Man skal da lige være socialdemokrat for ikke at kunne forstå, at det her ikke er en rigtig måde at gøre det på. Og jeg håber også, at det bliver sidste gang, vi skal se sådan en gang lovsjusk, også i forbindelse med et finanslovforlig.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Kramer Mikkelsen, om han ikke opfatter hr. Dyrlands undsætningsmånøvre som en lille smule ynkelig. Jeg har jo ikke på noget tidspunkt spurgt om, hvorvidt der var usikkerhed om kontingentindbetalingen. Det er faktisk noget af det mest klare, der findes i det her lovforslag. Det, jeg har spurgt om, er: Hvad får man for det kontingent?

Det står ikke i loven. Det har aldrig været planlagt, at det skulle stå i loven. Det skal stå i en anden lov. Den har vi imidlertid ikke fået at se. Så stiller jeg det meget enkle spørgsmål: Hvad får folk for deres kontingent, og hvad er konsekvenserne af ikke at betale det kontin-

gent? Det skal man afklare inden det lovforslag, hvor der står, hvad man får for pengene, bliver fremsat!

Og så spørger jeg hr. Kramer Mikkelsen: Er det ikke en lille smule ynkeligt så at køre det af på, at jeg har stillet spørgsmål om, hvad kontingentordningerne er? Det står jo i lovforslaget. Vi kan jo godt læse indenad.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jamen jeg er næsten nødsaget til at svare med et spørgsmål: Har hverken hr. Aage Frandsen eller fru Jette Gottlieb læst finanslovaftalen?

Hvis man ikke har kunnet få den i hænde, så vil jeg godt sikre, at man kan få den, og så vil jeg anbefale, at man allerede i aften læser den.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Vibjerg som ordfører.

Jens Vibjerg (V):

I Venstre har vi gennem længere tid peget på de meget alvorlige problemer og dermed store udfordringer, som den demografiske udvikling automatisk medfører.

Vi har længe påpeget, at med udsigten til markant flere ældre borgere og tilsvarende færre yngre står vi i en situation, hvor vi, hvis vi skal opretholde og allerhelst videreudvikle vores velfærdssamfund, er nødt til at sikre, at arbejdskraftudbuddet styrkes. Flere ældre betyder øgede udgifter til ældrepleje, sygehuse og sundhedssektor m.v.

Tilsvarende medfører færre yngre færre forsørgere, en problemstilling, som vi har taget fat på med de stramninger, vi har sagt ja til i dagpengesystemet i forbindelse med arbejdsmarkedsreformens tredje fase, men også en problemstilling, som jeg gerne vil rose regeringen for endelig at vise villighed til at diskutere her i forbindelse med dette års finanslov.

Hvis vi fremover skal have råd til at sikre de svage grupper i vores samfund, er det afgørende nødvendigt, at vi ikke bruger uforholdsmæssig store ressourcer på dem, der har kræfter til selv at klare opgaverne.

Regeringen har endelig erkendt, at vi ikke har råd til at opretholde den hidtil kendte efterlønsordning, der har medført en effektiv pensionsalder på mellem 60 og 61 år, altså langt fra folkepensionsalderen, og det skal regeringen have ros for.

Dette lovforslag er første del af den efterlønsreform, som vi har indgået aftale med regeringen om, og som vi er helt sikre på vil medføre, at vi får en senere tilbagetrækningsalder end den, vi kender i dag.

Aftalen vil også sikre ro om efterlønnen. Borgerne kan disponere ud fra, at et bredt flertal i Folketinget nu gennemfører en langsigtet, holdbar løsning.

Allerede i foråret tilkendegav vi, at vi ville støtte en ændring af efterlønsreglerne, således at man ikke skal miste retten til efterløn i forbindelse med sygdom. Det indføres nu med dette lovforslag og skaber dermed den nødvendige sikkerhed til at blive på arbejdsmarkedet for personer, der ellers er berettigede til efterløn som 60-årige.

Når vi i Venstre på et tidligt tidspunkt har givet udtryk for, at dette problem skal løses, er det, fordi vi mener, det er urimeligt, at man ved en sådan uforudsigelig hændelse skal risikere at forringe sit forsørgelsesgrundlag. Det har samtidig betydning, at en række mennesker har valgt efterløn for ikke at risikere at komme i den situation.

Vi er tilfredse med, at kontingentet til a-kassen nu bliver delt op i to dele. Den enkelte får fremover mulighed for at vælge, om han eller hun alene vil være forsikret mod ledighed eller også vil abonnere på efterløn. Den, der ønsker at gå på efterløn, skal således fremover betale et særligt bidrag i 25 år. Hvis vedkommende alligevel springer fra efterlønnen, er pengene ikke tabt. De bliver i så fald tilbagebetalt i det 65. år som en kontantbonus i form af lavere skat.

Der er altså indført en stærk tilskyndelse til senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Det er præcis det, der er brug for.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Vibjerg, om han kan huske, at statsministeren i foråret udtalte: »Med garantibeviset i hånden kan du på et hvilket som helst tidspunkt, inden du fylder 67 år, bruge din ret til fuld efterløn.«?

Så vil jeg spørge, om ikke hr. Jens Vibjerg er stolt over, at det er lykkedes ham og Venstre at overtale Socialdemokratiet og regeringen til at ændre holdning, således at man altså nu laver en anden type efterlønsordning.

Og så vil jeg spørge hr. Jens Vibjerg, om han synes, at denne ændrede efterlønsordning bli-

ver behandlet forsvarligt, når man kun behandler kontingentspørgsmålet og garantibeviset i dag og derefter om adskillige måneder eller måske om 14 dage, vi ved det ikke, skal behandle, hvordan selve efterlønsordningen skal udformes. Er det en forsvarlig måde at behandle det på?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi vil fra Dansk Folkepartis side under ingen omstændigheder beskyldte Venstre for at have begået løftebrud. Det skulle da lige være løftebrud med modsat fortegn. Og det er der nok nogle der bare er glade for.

Men det, jeg vil spørge hr. Jens Vibjerg om, er: Er den proces, som vi nu står over for, tilfredsstillende for Venstre? Der går jo stort set ikke en uge, uden at vi har nogle af Venstres folketingsmedlemmer i gang herinde i huset med at tale om lovkvalitet og tale om, at vi nærmest skal have forbud mod lovsjusk. Det er jo pragtfuldt at høre. Det er noget, som vi i Dansk Folkeparti meget støtter. Hvordan harmonerer de gode tanker med den proces, som vi nu ser i forbindelse med efterlønnen?

Det har været nævnt flere gange, og hr. Vibjerg er fuldt bekendt med processen. Vi behandler nu kontingentstigning, garantibevis, men vi behandler ikke den anden side af mønten, som jo er nok så vigtig for de mennesker, som står og skal træffe et ret afgørende valg her i de kommende dage.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

To spørgsmål til hr. Jens Vibjerg.

Det første: Hvem tror hr. Jens Vibjerg får glæde af den præmiering, som ligger allerede ved 62-års-alderen, hvis man holder ud, og yderligere en præmiering ved 65-års-alderen? Er det det ufaglærte SiD-medlem, eller er det måske akademikeren eller den privatansatte funktionær?

Det andet spørgsmål: I foråret lavede et flertal af partier uden om regeringen et betænkningsskudbidrag, en aftale om, at der skulle skabes større fleksibilitet, så man sikrede, at f.eks. folk, der var på efterløn, også havde mulighed for at arbejde, f.eks. ved at de fiskede, ved at de havde mulighed for at skrive en bog, ved at de havde mulighed for at lave et maleri og forskellige ting – altså større fleksibilitet.

Jeg har jo ikke set lovforslaget. Det har hr. Jens Vibjerg nok heller ikke, da det ikke eksisterer. Jeg har ikke kunnet finde det nogen steder. Jeg mener, at det problem kunne have været løst, hvis man havde lavet et bundfradrag på en 25-30.000 kr. i forhold til, hvad man måtte tjene ved siden af.

Har hr. Jens Vibjerg i aftalen med regeringen sikret det, som hr. Jens Vibjerg og jeg var optaget af i foråret?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Til fru Jette Gottlieb vil jeg sige, at spørgsmålet vedrørende statsministeren synes jeg at fru Jette Gottlieb skal stille til statsministeren. Det tilkommer ikke mig at svare for statsministeren.

Med hensyn til lovforslaget her, og det er så både til fru Jette Gottlieb og til hr. Kristian Thulesen Dahl, så handler det om kontingentet, og det handler om garantibeviset. De ting, vi diskuterer her, er isolerede, og det mener jeg får en meget forsvarlig behandling igennem lovmaskineriet nu her i de næste 14 dage.

Til hr. Aage Frandsen: Jeg synes, at debatten om fleksibiliteten tager vi, når lovforslaget foreligger.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det glæder jeg mig til. Men betyder det så, at jeg sammen med andre skal presse lidt ekstra på, så vi får den større fleksibilitet, fordi hr. Jens Vibjergs partifæller under forhandlingerne helt havde glemt det? Og er det ikke udtryk for, at når en masse mennesker, hvoraf ikke ret mange har forstand på det, sidder dér i nattens mulm og mørke og træffer beslutningerne, glemmes noget, som de, der har forstand på det, nemlig ordførerne på sagsområderne, egentlig har ønsket?

Og i denne forbindelse: Tror hr. Jens Vibjerg ikke, at partifællen, fru Birthe Rønn Hornbech, hvis fru Birthe Rønn Hornbech er konsekvent, ville sige, at det er et problem for det enkelte menneskes retssikkerhed at betale til en efterlønsordning i a-kassen uden at vide, hvad der gives til gengæld?

Det kan være, at det er et svært spørgsmål, for hr. Vibjerg kan jo ikke altid vide, hvad fru Birthe Rønn Hornbech mener, men mit kendskab til hende er, at hun ville have rejst sig og skældt ud, hvis hun havde været i opposition, men nu er Venstre jo ikke længere i opposition.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Et helt konkret spørgsmål til hr. Jens Vibjerg: Hvis der kommer et forslag under behandlingen af dette forslag om at udsætte ikrafttrædelsen – et kvartal eller til den 1. juni, som flere har været inde på – for at give god tid til at folkestyret kan arbejde, for at sikre den kvalitet i lovgivningen, som vi alle sammen bør være så optaget af, vil Venstre så trykke på de grønne eller de røde knapper? Vil Venstre støtte sådan et forslag?

Jeg synes, det er ret vigtigt, for ud over at det vil skabe ro og tryghed vil det samtidig betyde, at man kan behandle kontingentstigningen sammen med den øvrige del af lovkomplekset, så det giver den helhed, som befolkningen har krav på.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg forstod på hr. Jens Vibjergs besvarelse, at han synes, det er helt i orden, at vi behandler det her lovkompleks i adskilte dele.

Men så vil jeg spørge: Betyder det, at Venstre går ind for kopskatter, for det er jo det, vi så er udsat for her? Det betyder, at man altså laver en skat, for da man ikke ved, hvad det bliver brugt til, så er det altså en slags skat i form af et kontingent, som er samme kronebeløb for alle indtægter. Det vil sige, at vi for en arbejdsløs har et kontingent, en skat, eller hvad vi skal kalde det, på 3 pct., mens vi for den velhavende med den høje indtægt har et kontingent, en skat, på ½ pct.

Kan man forvente, at Venstre så også i andre tilfælde går ind for den type kopskat, eller er det her et enkeltstående tilfælde?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Til hr. Aage Frandsen kan jeg til det første spørgsmål bare gentage, hvad jeg sagde tidligere: at den diskussion tager vi, når vi har det lovforslag. Og med hensyn til det andet spørgsmål så har Venstre altså endnu ikke dannet regering, så derfor må vi jo stadig væk være i opposition.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl om at udsætte ikrafttræden: Som det nok også vil være hr. Kristian Thulesen Dahl bekendt, har vi stillet spørgsmål til ministeren omkring det her, og ministeren har sagt, at der ikke skulle være problemer med at få loven implementeret. Men

det skal ikke være os, der stiller sig hindrende i vejen, hvis det er nødvendigt for at få det her til at fungere smidigt og effektivt. Det skal ikke være os, der stiller sig i vejen for, at man rykker det et kvartal og så eventuelt betaler kontingent ind over de sidste tre kvartaler. Det kunne være en mulighed, men det mener vi er op til regeringen at finde ud af.

Så til fru Jette Gottlieb: Nej, jeg må sige, at jeg kan ikke læse, hvad jeg selv har skrevet, så hvis det er vigtigt, så må fru Jette Gottlieb komme igen.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Så vil jeg spørge på en mere direkte måde: Synes hr. Jens Vibjerg, at det er en god, social og fornuftig ordning, at man i de laveste indtægter skal betale en skat på 3 pct., mens man i de højeste indtægter skal betale en skat på en halv pct.? Er det efter Venstres opfattelse en forsvarlig, god og social ordning?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Vibjerg, om det ikke er udtryk for rendyrket hykleri, når vi kan høre SF's, Enhedslistens og Dansk Folkepartis ordførere stå her og påstå, at de ikke ved, hvad det her handler om. Og er det ikke sådan, at det, vi er i gang med her, det stykke arbejde, som Folketinget er i gang med, er et udtryk for, at folkestyret arbejder?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne kvittere for den, synes jeg, lettere fleksible indstilling, der her senest kom til udtryk hos hr. Jens Vibjerg, nemlig om at kigge på, at man udskyder ikrafttrædelsestidspunktet.

Jeg synes, det er vigtigt, at man virkelig gør sig en bestræbelse på at få det gennemført, så det bliver således, at vi kan behandle det her lovforslag sammen med den øvrige del af det lovkompleks, som bliver annonceret.

Sandheden er jo, at befolkningen og vi andre får det indtryk, når vi læser aviser hver eneste dag, at det efterlønsforlig, som er indgået i forbindelse med finanslovsforliget, bliver ændret dagligt. Vi hører jo dagligt nye signaler. Så kommer der noget pres, så er der en ny meningsmåling, der illustrerer vælgerflugt fra Socialdemokratiet, og straks rejser nogle socialdemokratiske ministre landet rundt til deres

bagland og giver indtryk af, at man vil give efter i forhold til det forlig, der er indgået.

Derfor aner vi jo i virkeligheden ikke, hvad endemålet er, og hvad forslaget i sin helhed kommer til at gå ud på til sidst, og derfor er det jo fuldstændig rigtigt, at hr. Jens Vibjerg – kan jeg forstå – giver opbakning til, at man udskyder ikrafttrædelsestidspunktet, så vi kan behandle det her samlet.

Jens Vibjerg (V):

Jeg må sige til fru Jette Gottlieb, at det er vel meget rimeligt, at man betaler i forhold til det, man får ud igen. Det gør vi på så mange andre felter. Det er også rimeligt, at vi gør det her.

Så kan jeg for så vidt kun bekræfte hr. Poul Erik Dyrlands udsagn, og det behøver jeg ikke at kommentere yderligere.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Så går vi til ordførerrækken, hr. Knud Erik Kirkegaard.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Som det er fremgået af debatten indtil nu, er dette forslag jo første del af det lovkompleks, som skal udmønte den del af finanslovaftalen, som angår efterløn- og pensionsregler, og derfor er det naturligt at komme med nogle få, generelle bemærkninger om den samlede aftale.

I Det Konservative Folkeparti er vi godt tilfredse med aftalen. Vi har i årevis gjort opmærksom på, at det af samfundsøkonomiske grunde var nødvendigt med initiativer, der gør det relativt mere attraktivt at blive lidt længere i sit arbejde. Regeringen har med indgåelsen af aftalen nu endelig langt om længe erkendt, at vi havde ret i det synspunkt.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der er et par tidsler i aftalen, som bestemt ikke er groet i en konservativ have. Det er ikke vores idé, at der skal modregnes for kapitalpensioner. Det er heller ikke vores idé, at aftalen skal have virkning allerede om et halvt år.

I vores oplæg til finanslovforhandlingerne friholdt vi ikke alene de 60-66-årige for kommende nye regler, men også de 58-årige og de 59-årige, men den samlede politiske vurdering af aftalen som helhed er positiv, når vi skal vurdere det.

De nye regler skal nu stå deres prøve i praksis, og vi er overbeviste om, at tendensen i retning af, at folk bliver lidt længere i jobbet, vil vise sig at være ganske kraftig, og derfor har vi

heller ingen aktuelle planer om at komme med forslag til nye ændringer eller stramninger af efterlønsreglerne.

Men vi vil på den anden side heller ikke garantere, at man om 10, 15 eller 20 år kan gå på efterløn på præcis de betingelser, som nu er aftalt. Det ville være forbundet med større sandsynlighed for at få ret, hvis man garanterede det modsatte.

I vores finanslovoplæg foreslog vi, at når man f.eks. som 60-årig har opnået ret til efterløn, så kunne man ikke, selv om man fortsatte på arbejdsmarkedet, efterfølgende miste denne ret, og derfor har vi ingen problemer med at tilslutte os den efterlønsgaranti, som er indeholdt i L 125.

Derimod er vi lidt skeptiske over for garantibeviset. Dette bevis får efter forslaget en helt selvstændig rolle ud over at garantere, at man har visse rettigheder. Beviset bliver f.eks. koblet sammen med efterlønsbidraget og muligheden for at opnå skatterabat. Det betyder faktisk, at man i a-kasserne skal sagsbehandle en efterlønsmodtager to gange, dels når vedkommende skal have beviset, dels når medlemmet rent faktisk skal på efterløn. Det kunne vist have været lavet lidt smartere og mindre administrationskrævende.

Vi kan tilslutte os, at der fremover bliver opkrævet et særskilt bidrag fra personer, der ønsker at sikre sig muligheden for at kunne gå på efterløn. Vi ser gerne, at det sker i form af en personlig konto. Bidraget er af en så beskeden størrelse, at den danske efterlønsordning fortsat er endda særdeles attraktiv.

Konklusionen er således, at vi kan tilslutte os dette forslag, og at vi er indstillet på en hurtig udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er en interessant forligspartner at have, må man sige. Her har statsministeren i onsdags i spørgetimen højt og flot proklameret, at det, der gør efterlønsordningen – altså den nye eller den moderne eller den mere nye, eller hvor langt vi nu er kommet – langtidsholdbar, er, at der er seks partier her i Folketinget, der nu står bag den med et bredt parlamentarisk flertal, og derfor er det en mangeårig osv., osv. – hr. Knud Erik Kirkegaard kender melodien til bevidstløshed.

Derfor er mit spørgsmål selvfølgelig om det bevis, som man nu vil udstede: Hvor meget er

det egentlig værd? Kan vi ikke nu få en klar melding om, at det bevis ikke er noget værd juridisk? Hvis Folketingets flertal på et tidspunkt om lad os sige 4 år får den idé at lave generelle indskrænkninger i muligheden for at gå på efterløn eller ændre ydelsens niveau, så kan Folketingets flertal frit gøre det. Er det ikke rigtigt?

Og er det ikke også rigtigt, at De Konservatives leder, fru Pia Christmas Møller, dagen efter, at finanslovforliget var indgået, flot og klart og tydeligt sagde, at finanslovforliget kun var indgået for 1999, og at der absolut intet er i aftalen, der binder ud over 1999? Og med det tænkte hun jo lige præcis bl.a. på to ting, hvor den ene naturligvis var efterlønsordningen.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, om han kan svare på det, som ingen af hans forligspartnere kunne svare på, nemlig hvad der sker med en person, som lader være med at betale det kontingent, såfremt den pågældende bliver arbejdsløs som 62-årig. Hvilket forsørgelsesgrundlag har en sådan person? Hvilke argumenter skal man bruge over for den pågældende person for at overbevise ham om, at det er nødvendigt, at han inden den 1. januar betaler det her ekstra kontingent?

Det vil jeg gerne spørge hr. Knud Erik Kirkegaard om, og så vil jeg spørge, om han opfatter det som forsvarligt, at vi behandler lovforslaget om kontingent under nogle betingelser, hvor vi ikke kender de vilkår, som alternativerne byder.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil også godt have uddybet det der med, hvor længe denne aftale omkring efterlønnen varer. Hr. Knud Erik Kirkegaard sagde, at om 10-20 år var det mere sandsynligt, at der kom ændringer, end at der slet ikke kom nogen.

Hvilken type ændringer forestiller hr. Knud Erik Kirkegaard sig? Er det kun satserne, eller er det f.eks., at man på et tidspunkt siger, at nu er det først, når man er 62 år? Er der sådan nogle ændringer, man kan forestille sig fra Det Konservative Folkepartis side? Derfor vil jeg godt spørge efter, om det er et tilfældigt ordvalg? Er det 10 år, det gælder, eller er det en mellemting mellem 10 år og det, partiets leder, fru Pia Christmas Møller, siger, nemlig 1 år, så det er 4½ år, eller hvor meget er det?

Jeg tror nok, at man har brug for at vide det, og at ikke mindst regeringspartneren har brug for at vide det, og hvis de ikke selv kan finde ud af at spørge ordentligt, så vil vi godt hjælpe til her i dag: Hvor længe gælder det her efter Det Konservative Folkepartis opfattelse?

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg kan forstå på hr. Knud Erik Kirkegaard, at De Konservative ikke er så begejstrede for efterlønsbeviset, og i den forbindelse vil jeg gerne spørge, om det ikke er korrekt, at med indførelsen af det nye efterlønsbevis fjerner man netop den usikkerhed, som mange mennesker står i, når de fylder 60 år og skal vurdere, om de vil gå på efterløn eller vil arbejde noget mere.

Med det nye efterlønsbevis bliver det jo sådan, at selv om man eventuelt i perioden fra de 60 år til de 65 år skulle blive syg, ja, så mister man ikke retten til at gå på efterløn af den grund. Og er det ikke også korrekt, at beregningsgrundlaget er fra de 60 år med det nye efterlønsbevis, og ikke som det er i dag, hvor det kan være sådan, at man f.eks. går ned i indtægt på et senere tidspunkt, og så er det det beregningsgrundlag, der ligger til grund.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hvis jeg må starte bagfra med fru Susanne Clemensen, så må jeg sige, at den garanti, der nu vil blive vedtaget, om at man ikke mister de rettigheder til efterløn med hensyn til satser osv., som man har som 60-årig ved at fortsætte på arbejdsmarkedet, står vi fuldstændig bagved. Det var i øvrigt en del af vores oplæg til finanslovforhandlingerne.

Men det med en garanti behøver altså ikke at være afhængig af et stykke papir. Nu har man valgt, at det skal ske i form af et stykke papir, og det er vi helt med på, men jeg vil godt gøre opmærksom på, at der er knyttet nogle administrative ting til det stykke papir, som er en lille smule besværlige, og det var det, jeg gjorde opmærksom på i min ordførertale.

Flere af ordførerne har været inde på, hvor længe aftalen varer. Helt formelt: Finanslovtalens gælder for 1999, men som jeg sagde, så har vi ingen aktuelle planer om på baggrund af det forlig, vi har indgået om efterlønnen, at stille forslag om ændringer i efterlønnen. Vi tror faktisk på den her aftale. Vi tror, at den virker sådan, at folk bliver længere på arbejdsmarke-

det, end de ellers ville være blevet, og derfor har vi ingen aktuelle planer.

Men så siger jeg også, at hvis det om 10 år eller om 20 år, for nu skal vi ikke stikke befolkningen blå i øjnene, er samfundsøkonomisk nødvendigt at ændre i efterlønsordningen, så vil man selvfølgelig gøre det, og jeg vil advare imod at gå ud og garantere det modsatte.

Fru Jette Gottlieb var inde på spørgsmålet, om det her er en forsvarlig lovbehandling. Jeg vil sige, at det er en traditionel lovbehandling, der efterfølger et finanslovsforlig. Jeg er stærkt betænkelig ved den måde, man kobler en masse lovforslag op på finanslovaftalen. Det er en helt generel betragtning. Men denne behandling, som vi har her, adskiller sig ikke principielt fra en række andre behandlinger, som også er en følge af finanslovaftalen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu må Det Konservative Folkeparti jo til at vælge. Altså enten taler man for at skabe ro om den her ordening og står bag det forlig, man har indgået, eller også så taler man for, at så snart man i øvrigt i et nyt politisk forlig kan skaffe flertal for at presse generelle nedskæringer igennem på efterlønnen, er det det, man vil. Så sig det dog ærligt.

Det kan jo ikke være rigtigt, at Det Konservative Folkeparti lader statsministeren stå og tale om, at der er seks partier bag denne her langsigtede ordening, som nu skaffer ro, samtidigt med at et af de seks partier render rundt og siger, at der ingen aktuelle planer er, men klart i virkeligheden siger, at så snart man har politisk mulighed for det, så skal der ske generelle nedskæringer af efterlønsordningen. Det hænger ikke sammen.

Så er jeg glad for, at hr. Knud Erik Kirkegaard, som jeg forstår det, giver mig ret i, at efterlønsbeviset ikke har nogen som helst juridisk gyldighed. Hvis et flertal ønsker at lave generelle indskrænkninger i efterlønsordningen, så kan et flertal til enhver tid gøre det, og det bevis og det stykke papir, man vil lave i den anledning, er et rent blålys. Det synes jeg er godt at få konstateret fra et af de partier, der står bag det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det er en lidt utaknemmelig opgave at stille spørgsmål til det her lovkompleks, når forligs-

partierne rent faktisk ikke ved, hvad det indeholder. Nu har jeg tre gange spurgt om, hvad konsekvenserne er af ikke at melde sig ind, hvis man bliver arbejdsløs som 62-årig. Jeg troede, at jeg havde spurgt den ordfører for forligspartierne, som havde mest forstand på det her område, men han vil heller ikke svare mig. Nu begynder det altså at blive en anelse grotesk.

Jeg spørger igen: Med hvilke argumenter skal vi overbevise folk om, at de nødvendigvis må betale det her kontingent, hvis de ikke aner, hvad konsekvenserne er af ikke at gøre det?

Så får jeg at vide, at det er en ganske traditionel behandling, at man lapper en masse forlig sammen i forbindelse med finansloven, og hr. Knud Erik Kirkegaard og jeg er fuldstændig enige om, at det grundlæggende er uforsvarligt at gøre det, men jeg får også at vide, at det er fuldstændig traditionelt at behandle forslag på den måde.

Jeg vil dog sige, at selv om jeg ikke har lang erfaring herinde, har jeg dog aldrig været ude for, at man deler et forlig op i to halvdele, hvor man bedømmer indtægterne i et lovforslag og udgifterne i et andet lovforslag, som man først får at se til næste år. Det er da ubegribeligt.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Først vil jeg gerne sige, at jeg savner lidt loyalitet både fra Venstre og De Konservative i denne sag. Jeg synes, de har tendens til at smøge tingene af sig, og at de egentlig bidrager til, at den dér automatikretorik, som kommer fra en del af de andre, får god næring.

Jeg vil også gerne sige, når man gør opmærksom på, at om 10 år eller om 20 år kan det godt være, at samfundet økonomisk er i en situation, hvor man så ændrer på en efterlønsordening, at det selvfølgelig gælder nye, der kommer til. Det er klart, at garantien for, at det, man indbetaler, det, man bidrager med, for at sikre sig den mulighed, der er for efterløn, skal være holdbar, og der skal være loyalitet, og man skal understrege klart, at når man bidrager og indbetaler, er det ikke noget, man sætter til.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Knud Erik Kirkegaard siger, at det, der foregår her, er helt normalt efter en finanslovaftale.

Jeg er hundrede procent sikker på, at vi aldrig tidligere har haft så mange lovforslag, der

skal behandles i løbet af 14 dage, på baggrund af en finanslovaftale. Jeg er hundrede procent sikker på, vi aldrig har haft så kompleks en sag og så omfattende en sag som efterlønsordningen. Jeg er hundrede procent sikker på det. Der er 18 forslag, så vidt jeg kan læse ud af det her, som direkte er udløber af finanslovforhandlingerne, som vi har i dag – 18! Jeg erindrere, hvor mange der har været tidligere. Vi er aldrig kommet op på 18, og heller ikke, når man tænker på, hvor komplekst det her er; det har vi aldrig gjort.

O.k., skal vi så ikke sige, at den her gang gik man for langt, og at vi lover hinanden aldrig at gøre det mere? Det er simpelt hen noget griseri i forhold til folkestyret og de mennesker, hvis interesser vi skal varetage, at man behandler det på den her måde. Det er ikke en måde at behandle det på.

Jeg bebrejder ikke hr. Knud Erik Kirkegaard, for det er regeringen, der har villet det på den måde, men vi skal bare sige, at det vil vi ikke være med til, os, der er i opposition og skal lave aftale med en regering.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hr. Thulesen Dahl har en fabelagtig evne til ikke at høre efter, hvad der bliver sagt. Han sagde noget i retning af, at jeg havde givet udtryk for, at så snart der var politisk mulighed for det, ville vi lave efterlønsordningen om. Det har jeg aldeles ikke sagt noget om. Hr. Thulesen Dahl hævder, at jeg skulle vælge mellem enten ro eller ændringer. Jamen det er jo ikke den valgmulighed, som jeg beskrev i min ordførertale.

Jeg sagde, at nu er der lavet et forlig, som vi er fuldstændig sikre på vil have den effekt, som vi ønsker, så der indtil videre er ro om efterlønnen. Og så sagde jeg: Lad nu være med at stikke folk blå i øjnene. Hvis det engang om x antal år viser sig samfundsøkonomisk nødvendigt at ændre efterlønsordningen, så vil man selvfølgelig gøre det, og så skal man blot sørge for, at man gør det i meget, meget god tid, før det træder i kraft, så folk ved, hvad de har at rette sig efter.

Det er den fejl, som man med rette kan indvende imod det forlig, som vi laver nu. Det sagde jeg i øvrigt også i min ordførertale. Jeg har heller ikke sagt eller givet udtryk for, at det viser, at det var blålys.

Fru Jette Gottlieb havde et konkret spørgsmål. Nu er det noget underligt noget at stille det til en af ordførerne, det er egentlig mere naturligt at stille det til ministeren, og det er vel egentlig også et spørgsmål, der hører hjemme under udvalgsbehandlingen, og det vil jeg gerne overlade spørgsmålet til.

Så til hr. Ebbe Kalnæs, som efterlyste loyalitet. Det behøver hr. Ebbe Kalnæs ikke at gøre. I Det Konservative Folkeparti er vi altid loyale over for de forlig, som vi indgår. Og så føler jeg i øvrigt trang til endnu en gang at gentage, at hvis det engang skulle blive nødvendigt alligevel til trods for det her at ændre i efterlønsordningen, så skal det vedtages i så god tid i forvejen, at folk ved, hvad de har at rette sig efter. Det skal ikke gøres, som det er sket her en mørk novembernat i Finansministeriet i mødeværelset derovre.

Så var det hr. Aage Frandsen. Jeg tror i og for sig, at vi er fuldstændig enige om, at den udvikling, der har været i kølvandet på finanslovaftaler er helt utilfredsstillende. Det bliver værre og værre, og jeg vil godt give tilsagn om at medvirke til, at vi forsøger at dreje den udvikling tilbage igen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, nu skal man jo passe på ikke at overfortolke hr. Knud Erik Kirkegaard, men sagen er vel, at man på baggrund af det seneste indlæg kan sige, at De Konservative beklager det forløb, det har fået, at der er sket noget uheldigt, at man ikke har annonceret de her ændringer i god tid, at man er for sent ude, at man sætter noget i kraft med for kort varsel, at befolkningen får noget trukket ned over hovedet, at det er blevet indgået i en sen natte-time i Finansministeriet osv. osv.

Derfor naturligt spørgsmålet, som jeg også stillede til Venstres ordfører: Vil Det Konservative Folkeparti medvirke til et ændringsforslag, som betyder, at ikrafttrædelsen af forslaget om kontingentstigningen ikke sker den 1. januar, men først på et senere tidspunkt, så der kan blive taget højde for at løse alt det administrative bøv, som også hr. Knud Erik Kirkegaard var inde på, samtidig med at det sikres, at vi kan behandle det her lovforslag, som vi har til første behandling i dag, sammen med de andre ting i efterlønsforliget, som vi ikke har set på nuværende tidspunkt i lovform?

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg vil blot spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, om ikke hr. Knud Erik Kirkegaard kan bekræfte, at Folketinget i princippet kan ændre på alle beslutninger, og at man må sige om denne sag, at hvis seks politiske partier har indgået et forlig, skal man have et noget løst forhold til det at lave en aftale med seks partier, hvis man ikke står bag det. Og vil hr. Knud Erik Kirkegaard så i øvrigt over for den danske befolkning bekræfte, at man står ved efterlønnen?

Det er blot for at sikre, at hr. Knud Erik Kirkegaard får lejlighed til at svare hr. Thulesen Dahl, at selvfølgelig står de seks partier bag det her værdibevis.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Det var hr. Knud Erik Kirkegaards sidste indlæg, der fik mig til at bede om ordet.

Hr. Knud Erik Kirkegaard beklagede, at den her aftale, som jo er et element i finanslovaftalen, var indgået i en sen natteime ovre i Finansministeriet. Det var sådan nogenlunde det, som vi hørte hr. Knud Erik Kirkegaard sige. Jeg kan se, at hr. Knud Erik Kirkegaard nikker, så jeg har opfattet det helt korrekt.

Det eneste spørgsmål, jeg i den forbindelse har til hr. Knud Erik Kirkegaard, er så: Jamen var De Konservative ikke med i den dér sene natteime? Det bliver jeg lidt i tvivl om, når jeg lytter til hr. Knud Erik Kirkegaard. Det vil jeg da gerne have be- eller afkræftet.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg ved, det kan være logik, og det fremgår måske også af noget skriftligt, men jeg synes dog alligevel, at det er vigtigt, at hr. Knud Erik Kirkegaard heroppefra bekræfter, at hvis samfundet økonomisk er i en situation om 10-20 år af udefrakommende årsager, jeg ved ikke hvilke, så er det for nye forhold omkring efterlønnen. Det vil sige, at de mennesker, der i god tro har indbetalt til en ordning, ikke har sat noget til. Det er meget væsentligt at få bekræftet ordret, at det står man bag, for ellers holder det her ikke en meter.

Så vil jeg også gerne sige til dem, der taler om lovkvalitet og om sen natteime og alt muligt andet: Jamen hvis vi har beskæftiget os med begrebet politik i nogle år, ved vi jo godt, at hvis sådan et omfattende forlig som det her bli-

ver smidt ud til almindelig debat og der bliver presset fra alle hjørner og kanter i det her samfund, så kan sådan en ordning og sådan en aftale overhovedet ikke laves. Det ved vi udmærket godt.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg godt sige, det ikke er Det Konservative Folkepartis ansvar, at den her beslutning ikke er truffet for adskillige år siden. Vi har ærligt og redeligt sagt, at der var behov for det, at det var samfundsøkonomisk nødvendigt. Men det var altså først nu i den sene natteime, at der var mulighed for at lave aftalen med Socialdemokratiet. Vi ønsker at lave den slags i så god tid, at folk ved, hvad de har at rette sig efter. Desværre havde man ikke i Socialdemokratiet det samme mod. Men nu er aftalen truffet, og så skal den også have lov til at stå sin prøve.

Med hensyn til ændringsforslag om ikrafttrædelsestidspunktet: Så længe vi har regeringens forsikringer om, at det er administrativt forsvarligt at køre det sådan, som vi har skitseret, så bakker vi regeringen op. Kommer regeringen med det modsatte synspunkt, så er vi også parat til at forhandle om det.

Til hr. Lars Kramer Mikkelsen kan jeg sige: Ja, Folketinget kan ændre alle beslutninger, men her er der altså et forlig, som seks partier står bag, og derfor vil der selvfølgelig ikke aktuelt blive lavet om på det.

Til hr. Dyrlund: Ja, De Konservative var med i denne sene natteime, men det var ikke i denne sene natteime, at De Konservative i modsætning til Socialdemokratiet for første gang gjorde opmærksom på, at det var samfundsøkonomisk nødvendigt at stramme efterlønsordningen. Det var først i den sene natteime, at denne erkendelse var i en sådan form, at man var i stand til at kunne røbe det over for andre. Man var selvfølgelig godt klar over, at det forholdt sig sådan, men man sagde det bare ikke til vælgerne. Jeg tror faktisk, at mange af de problemer, som Socialdemokratiet står med i øjeblikket, netop skyldes dette forhold.

Og til hr. Ebbe Kalnæs må jeg sige, at jeg ikke tør stille nogen garanti for, at der ikke kan blive ændret på et eller andet i vilkårene for efterlønsordningen, uden at der sker en tilbagebetaling af det bidrag, der er indbetalt. Det er indlysende, at hvis ordningen bliver afskaffet, skal folk have deres penge tilbage, det er klart. Men

hvis man ændrer på en eller anden skrue i ordningen, tør jeg i hvert fald ikke stille den garanti.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Aage Frandsen som ordfører.

Aage Frandsen (SF):

Først til de to dele, som dette lovforslag omhandler.

Garantibeviset kan man jo ikke være imod. Det giver vel en vis tryghed for nogle. Efter den her debat ved jeg ikke, hvor megen tryghed det giver i længden, men man kan ikke være mod garantibeviset. Det er da bedre, end at det ikke er der, men vi tror ikke på, det betyder så meget. Det er nu engang sådan, at alle love kan ændres, og det er mere et spørgsmål om, hvilke politiske aftaler man indgår, og hvis en politisk aftale indebærer, at man ikke vil ændre det, medmindre alle parter er enige om det, så holder det. Det er mere sikkert i virkeligheden, end at det står i en lov.

Med hensyn til kontingentforhøjelsen har vi selvfølgelig det første problem: Vi ved ikke helt præcis, hvad den skal bruges til. Men vi går ud fra det, der ligger i finanslovaftalen, plus det, vi har læst efterfølgende, plus, hvad vi har hørt os til, og så håber vi, at vi nogenlunde har resultatet. Vi er imod kontingentstigningen her. Det hænger også noget sammen med, at vi i forbindelse med pinsepakken mente, at vi lavede en social balance, og den mener vi forrykkes nu. Vi er imod den stærke forhøjelse, der ligger i det, hvis man vil have efterløn med.

Vi er også imod kontingentstigning for efterlønerne, og vi mener i virkeligheden, at hvis man skulle bevare det samme forhold mellem kontingentet for dem, der er i arbejde eller arbejdsløse, før de er fyldt 60 år, og for dem, der er på efterløn, som der er i dag, skulle satsen være lavere. I dag er det sådan, at man betaler enten halvt eller kvart, afhængigt af om man er på 100 pct. eller på 82 pct. I fremtiden er det 91 pct. Vi mener så, at det burde være 37 pct., og det giver så et resultat på 2.656 kr. i stedet for 3.312. kr. Vi synes, at regeringen og forligspartierne skulle tænke over, om ikke det var mest fair, at man havde det samme forhold. Det var om selve forslaget.

Og så vil jeg godt sige om selve efterlønsordningen, at vi jo har været tilhængere af, at man skulle revidere i den. Vi mente, der var brug for større fleksibilitet. Vi mente, at der var brug for,

at folk, der ville arbejde lidt ved siden af, kunne komme til at arbejde ved siden af, og at man i stedet for at kunne arbejde 200 timer skulle have mulighed for at have et bundfradrag af samme beløb på 25.000-30.000 kr., og først derefter skulle der ske en modregning, sådan at fleksibiliteten kunne blive større. Det har vi talt for, og det har vi ment.

Med hensyn til det, der ligger her, er der ud over kontingentsatsen og ud over det med, at man nedsætter ydelsen til folk, der fylder 65 år og går fra efterløn til folkepension, tre forhold, jeg godt vil påpege, hvor man begunstiger folk, der kan holde ud, og som i virkeligheden slet ikke har brug for at have alle de her ordninger.

For det første får man en højere sats efterfølgende, hvis man kan klare det, indtil man fylder 62 år.

For det andet: Klarer man det, indtil man fylder 62 år, er der ingen modregning i kapitalpensionen.

For det tredje: Hvis man kan klare det, indtil man fylder 65 år, får man 100.000 kr.

Det er ganske store præmier til mennesker, som jeg mener sagtens ville have holdt ud under alle omstændigheder. De, der kommer til at betale på grund af kontingentforhøjelsen, er de mennesker, som ikke kan vælge, men er tvunget til at gå på efterløn.

Så ved jeg godt, at Socialdemokraterne fremhæver, at en langtidсарbejdsløs kommer ind på en højere ydelse. Ja, og hvis vedkommende er enlig, passer regnestykket nok, og det kommer til at give overskud. Hvis det er sådan, at vedkommende er gift, vil ydelsen falde, når den pågældende går på folkepension som 65-årig. Og den person, som går til det 60. år og derefter går på efterløn, taber. Det afhænger selvfølgelig lidt af vedkommendes forhold, men der er ingen tvivl om, at vedkommende taber. Det synes vi altså ikke er hensigtsmæssigt, for det var jo i og for sig dem, som ordningen var lavet for.

Så vil jeg godt sige noget omkring modregning i kapitalpensionen, for det har været noget, der har været diskuteret meget. Der har vi været tilhængere af, at man skulle gå over til ensartede forhold for dem, der har en løbende udbetaling, og dem, der har kapitalpension. Vi syntes, det var helt forfærdeligt, da regeringen kom med et forslag, formentlig fordi man ikke lige havde tænkt sig om, som ikke havde et bundfradrag af en vis størrelse. Det har man så fået senere.

Vi synes nok, at man kunne have et større bundfradrag for en større modregning til gengæld, sådan at den person, som ikke tjener ret meget ved siden af og ikke har ret meget kapitalpension ved siden af, ikke får modregning. Det var det, vi var interesserede i. Men her begunstiger man altså dem, der kan holde ud længe, og man begunstiger i virkeligheden også dem, som har deres på det tørre i forvejen, og det synes vi var dårligt og uhensigtsmæssigt.

Vi har aldrig været imod, at man skulle kigge på kapitalpensionerne i forbindelse med efterlønsordningen, men det skulle altså være på en sådan måde, at de, der havde en ganske almindelig lille kapitalpension, ikke fik modregning. Der kan man så sige, at regeringen har lyttet til græsrodderne, og man skal aldrig bebrejde dem, der lytter til græsrodderne.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg er da glad for at høre, at hr. Aage Frandsen ikke kan være imod garantibeviset. Det er jo præcis også en af årsagerne til, at Socialdemokratiet har foreslået det her garantibevis. Det er netop for at skabe den tryghed, som jeg også kan forstå på hr. Aage Frandsen at han i virkeligheden mener det godt kan give. Det var stort set, hvad jeg hørte, hr. Aage Frandsen sagde.

Nu har hr. Aage Frandsen jo også fået garantier for, at der er et stort flertal i Folketinget, der bakker op om det her efterlønsbevis, så i virkeligheden vil jeg næsten kunne høre af hr. Aage Frandsens indlæg, at dér er vi stort set enige. Hvorfor så skabe den her utryghed og forvirring, som man har forsøgt i hele venstrefløjens?

Så vil jeg godt lige stille et spørgsmål til hr. Aage Frandsen: Kan han bekræfte, at 50 pct. af SiD's medlemmer i alderen mellem 55 og 60 år netop kommer fra ledighed, inden de går på efterløn?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne først konstatere, at der er en tilskyndelsesordning i at blive på arbejdsmarkedet; det er faktisk et af formålene.

Men tænker hr. Aage Frandsen ikke spor på, at med de befolkningsprognoser, vi har, er det nødvendigt, at vi rent faktisk kan besætte arbejdsmarkedet med kvalificerede mennesker, så velfærdssamfundet kan holdes i gang og den omsorg, der er nødvendig i dette samfund, kan udøves?

Og vil hr. Aage Frandsen ikke godt indrømme, at der er en række mennesker, der i de senere år af mange årsager, bl.a. fordi hr. Aage Frandsen har været med til at ødelægge tilskyndelsesmulighederne til at ville fortsætte, har sagt, at de egentlig gerne ville holde nu, fordi det egentlig lige så godt kunne betale sig, og hvorfor ikke hygge sig resten af tiden? Det er dem, som vi er ude efter, og det er dem, som vi prøver at få tilbage på arbejdsmarkedet af hensyn til dem, der har brug for omsorg, og af hensyn til indtjeningen til det velfærdssamfund, vi alle ønsker.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg må ærligt indrømme, at jeg egentlig blev lidt overrasket over hr. Aage Frandsens ordførtale, for den var jo meget, meget mere afdæmpet end alt det skrigeri, som vi ellers har hørt SF har rendt rundt og lavet uden for disse tykke mure i de sidste 14 dage.

Det giver mig da lidt grund til optimisme set i forhold til den videre proces omkring de her ting, for jeg er da af den opfattelse, at også hr. Aage Frandsen kan indse, at alting har sin pris. Det tror jeg da. Det har den nuværende efterlønsordning og den måde, den er skruet sammen på, selvfølgeligvis også.

Derfor kunne det være interessant at høre, hvad det er, SF er parat til at betale for at sikre, at vi kan have et velfungerende arbejdsmarked med den demografiske udvikling, der ligger foran os.

Er det virkelig SF's opfattelse, at vi i det her samfund kan tåle og kan holde til at have 250.000 på efterløn i år 2006-2007? Og hvad er prisen? Hvad er det for en pris, SF er parat til at være med til at betale?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Til hr. Lars Kramer Mikkelsen, der spørger om noget, som jeg kan slå op i en statistik, vil jeg sige, at det sådan set ikke er det, der er pointen. Det er spørgsmålet om, hvorvidt de pågældende mennesker, som er arbejdsløse på det tidspunkt, har brugt hele deres dagpenget, sådan at de med det samme falder over i 82 pct. Det er jo det, der er problematikken i det. Og falder de ikke over i 82 pct., så holder regnestykket ikke.

Vi har aldrig nogen sinde benægtet, at der er nogle grupper, der får gevinst ved det her – aldrig. Omvendt synes vi også, at Socialdemokra-

tiet skulle vedkende sig, hvilke problemer der er i det.

Med hensyn til hvordan vi kan tilskynde folk til at blive på arbejdsmarkedet: Den model, som vi har fremlagt også for regeringen, er en model, der indebærer, at man erstatter 200-timersreglen med en regel, som indebærer, at man kan tjene 25.000-30.000 kr., og derefter modregner man.

Når det drejer sig om kapitalpensioner, har vi sagt, at der skal være et ordentligt bundfradrag, og regeringen er landet på 200.000 kr. Vi synes, det var i underkanten, men vi har aldrig rigtig været inde på nogle tal, og vi er jo heller ikke blevet spurgt om det. Men vi har sagt hele tiden, at det vil vi da gå ind for.

Vi mener i øvrigt også, at de, der får løbende udbetaling, skal have et bundfradrag. Jeg ved ikke, om det er med, for så meget har jeg ikke kunnet følge med i det endnu, og det kan være, at det er noget nyt, der kommer. Men på den måde mener vi sagtens, at man kunne tilskynde.

Det, jeg mener er et stort problem med det her, er, at man i den grad har været fokuseret på, hvordan man kunne få de velstillede til at blive på arbejdsmarkedet, og så betaler man dem i alle ender og kanter. Det er det, man gør.

Den person, som i dag er på efterløn, og som arbejder 200 timer ved siden af, bliver jo i fremtiden automatisk modregnet nu. Hvorfor gør man det? Hvorfor giver man ikke vedkommende et bundfradrag? Det er det, jeg ikke forstår

Og så forstår jeg slet ikke, at hr. Poul Erik Dyrland taler om alt det her skrigeri. Jamen hr. Poul Erik Dyrland dog. Havde hr. Poul Erik Dyrland troet, at jeg skulle bidrage til noget skrigeri? Jamen det gør vi da ikke i Jylland, når vi er kommet over i Folketinget. Nej, vi taler stille og roligt, men selv om vi taler stille og roligt, betyder det jo ikke, at vores kritik er mindre alvorlig.

Jeg ved ikke, hvad det skrigeri, som hr. Poul Erik Dyrland tænker på, kan være for noget. Jeg kan jo ikke sætte mig ind i hr. Poul Erik Dyrlands tanker, men det kan være hr. Poul Erik Dyrland vil uddybe, hvad det er.

I hvert fald går alle de meldinger, SF har givet, præcis på, at man favoriserer nogle specielt, præmierer dem meget, og i den anden ende tager man noget fra nogle, som i virkeligheden skulle have haft glæde af efterlønnen. Det er det, der er vores pointe, det var det i dag for mit vedkommende, det har det været i diskus-

sionen inden, og det er de synspunkter, vi også har fremført over for finansministeren, men finansministeren var ikke interesseret, han var interesseret i at lave noget til denne side.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg synes da også, at hr. Aage Frandsen sædvanligvis er en ræsonnabel mand, men jeg vil da godt igen stille spørgsmålet, selv om hr. Aage Frandsen kan slå det op i en statistik: Er det korrekt, at flertallet af SiD's medlemmer, der går på efterløn med denne her ordning, hvis de kommer fra ledighed, vil have gavn af denne ordning?

Det er meget nemt at svare på, hvis man kan slå det op i en statistik. Jeg er sikker på, hr. Aage Frandsen også godt ved det, men jeg vil egentlig gerne have hr. Aage Frandsen til at bekræfte, at det i virkeligheden er sådan, at halvdelen af SiD's medlemmer vil have gavn af den her ordning, fordi de kommer fra ledighed, inden de går på efterløn, og det er der desværre også en risiko for, at de vil gøre fremover.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver nødt til på baggrund af hr. Poul Erik Dyrlands påståede eller fremhævede optimisme at spørge hr. Aage Frandsen, om der for hr. Aage Frandsen er nogle væsentlige ændringer i den demografiske fremskrivning i forhold til marts måned. Man får jo det indtryk, at der er sket en eller anden kæmpemæssig ændring, at man har lavet en eller anden statistisk brøler før marts måned, at man har fundet ud af, man har beregnet alle tingene helt galt før marts måned, og derfor står man lige pludselig med en befolkningsmæssig udvikling, som er helt anderledes end det, man kunne forudse i marts måned, og derfor er det nødvendigt at lave nogle forandringer i efterlønsordningen, nogle forringelser, som er helt, helt anderledes end det, man lovede befolkningen, og som man ville stå fast på og være garanten for, da folk skulle stemme til folketingsvalget i marts måned.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

I den offentlige debat er der nogle grupper, som påberåber sig at tilhøre de svage grupper. Hr. Aage Frandsen har været inde og nævnt navnet SiD i den her anledning. Er det gået fuldstændig hen over hovedet på hr. Aage Frandsen, at

den nye efterlønsordning netop for dem, der påberåber sig, at de er svage på arbejdsmarkedet, vil betyde en væsentlig forbedring?

Er det gået totalt hen over hovedet på hr. Aage Frandsen, at hvis man eksempelvis havde taget samtlige SiD-medlemmer, der gik på efterløn i 1997, og havde givet dem efterløn efter de satser, der nu foreslås, ville det have været en kapitaltilførsel til den samlede gruppe på 43 mio. kr.? Og så taler man om forringelser! Jeg synes, man skulle skamme sig, for at sige det rent ud!

Så vil jeg også godt sige som hjælp til hr. Aage Frandsen, at der er ingen nyhed i dag set i forhold til 1. marts. Socialdemokratiet har de sidste 2-3 år sagt, at vi skal arbejde på, at de unge skal komme før ud på arbejdsmarkedet og de ældste skal træde ud af arbejdsmarkedet lidt senere. Det er ingen hemmelighed. Vi har sagt det gentagne gange. Vi har også længe før den 1. marts eller marts-valget, for det er jo det, man tænker på, sagt, at der er behov for at få lavet en mere fleksibel efterlønsordning. Det har vi gentagne gange sagt. Vi har diskuteret det her i Folketingssalen. Jeg tror, vi gjorde det i 1996-97-samlingen, hvor vi erkendte, at der er behov for at gøre de her ting mere fleksible. Det har vi aldrig lagt skjul på. Nu står vi så med resultatet, og det er ikke så ringe endda.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Til hr. Lars Kramer Mikkelsen. Den person, som har været langtidsarbejdsløs og derefter som 60-årig med det samme, i dag, går over på 82 pct.-satsen, og som i fremtiden med de regler, som jeg har forstået man vil foreslå, kommer på 91 pct., får selvfølgelig mere i den periode. De personer er der heller ingen tvivl om. Så er der nogle personer, der jo så taber noget ved, at de mister efterlønnen og skal over på folkepensionen.

Jeg mener bare, at det er vigtigt for os alle sammen at tale om, at for nogle er der altså et tab. Jeg indrømmer, at der er nogle, der får gevinst, men jeg fik ikke engang hr. Kramer Mikkelsen, da hr. Kramer Mikkelsen var ordfører, til at indrømme, at der var nogle, der havde rigtige tab.

Så til hr. Thulesen Dahl. Jamen det, der jo er så irriterende, er, at mange i politik benægter virkeligheden, indtil virkeligheden er kommet forbi én. Der er ét punkt, hvor jeg synes, det

vistnok er i orden, at man fra en regerings side går lidt stille med sandheden. Det er, hvis man står foran en devaluering. Men med hensyn til alt det andet mener jeg simpelt hen, det er forkert over for befolkningen, som man jo repræsenterer og må kunne snakke med – ellers er det da helt galt, ikke med folket, men med dem, der repræsenterer dem – hvis ikke man åbent kan sige, at der er problemer og sådan noget.

Jeg vil godt som eksempel tage det dér med, hvad vi ville og ikke ville. Hr. Dyrland taler om – tror jeg nok – at det var mig, der skulle skamme mig. Det har jeg søreme ikke hørt nogen sinde før, ikke engang mine forældre sagde sådan noget slemt noget til mig. Det er noget med, at man skal føle skyld og skam. Det er noget underligt indremissionsk noget, som ikke tiltaler mig og mit temperament.

Vi har da fra SF's side rejst det her, og da en af hr. Dyrlands folketingskolleger, hr. Jens Peter Verner, for nylig sagde, at nu burde man også kigge lidt på det dér med kapitalpension, hvad sagde vi så fra SF's side? Det syntes vi sådan set var rigtigt, sagde vi, og udtrykte det i pressen. Hvad sagde regeringens repræsentanter? Ja, jeg tror nok, de tav, men ledende ordførere for Socialdemokratiet sagde »overhovedet ikke«. Jeg tror i øvrigt også, at finansministeren sagde »overhovedet ikke« – og så satte han sig i øvrigt hen til bordet og skrev teksten.

Vi har talt om, at det var nødvendigt at gøre det mere fleksibelt også for at blive længere tid på arbejdsmarkedet, men jeg vil ikke være med til, at det er SiD's medlemmer, der skal klippes, for at min gruppe, akademikerne, kan tjene på den her ordning. Det mener jeg er hovedoverskriften, og så er der en masse nuancer i det, ja, for der er også en arbejdsløs SiD'er, som får glæde af det her.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jo, jeg sagde, at de partier, der har indgået finanslovforliget, har påtaget sig et ansvar for fremtiden, og vi har haft ryggrad nok til at sige, at noget måtte laves om, hvis velfærds-samfundet skulle bestå i fremtiden.

Jeg sagde også, at der blev brugt meget krudt på kun at tale om forringelser i forbindelse med den her nye aftale om efterløn. Det har bl.a. SF brugt masser af kræfter på, og jeg sagde også, at det er rigtigt at sige, at nogle får mindre og nogle får mere med det her forslag.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Nu kunne jeg jo godt se, at hr. Aage Frandsen var ved at komme i tidnød, for jeg regner med, det var derfor, han ikke svarede på mit spørgsmål fra før, om hr. Aage Frandsen totalt har overset, at hvis man havde overført de kontingentsatser, der nu foreslås, til de SiD-medlemmer, der gik på efterløn i 1997, ville disse medlemmer have haft et merprovenu på 43 mio. kr. Det var det, jeg sagde.

Det, man kritiserer, ikke alene fra hr. Aage Frandsens side, men også uden for disse vægge, er, at der er tale om forringelser. Dét er det, jeg siger – og det kan hr. Aage Frandsen jo så tage personligt, om han vil – at jeg synes, man skulle skamme sig, hvis man gebærder sig på den boldgade, når kendsgerninger og fakta viser præcis det modsatte.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det er rigtigt, hr. Kramer Mikkelsen sagde, at nogle havde fået mere og nogle havde fået mindre, og så spurgte jeg, hvem det var, der havde fået mindre. Det synes jeg lige vi skulle have på bordet, sådan for fuldstændighedens skyld. Det fik vi ikke, men o.k., det gør heller ikke noget. Tiden er også lidt fremskreden.

Så til hr. Poul Erik Dyrlund. Mange af de tal, der fyger rundt i luften, har jeg altså ikke forholdt mig til, og det kan jeg ikke, for jeg har jo ikke set beregningsgrundlaget for det. Så jeg håber, hr. Poul Erik Dyrlund forstår, at når der kommer et tal om, at én faggruppe tjener så meget og én faggruppe tjener så meget, så kan jeg ikke sige, om det er rigtigt eller forkert, for jeg har jo ikke ytret mig om, at en faggruppe taber så meget. Det har jeg slet ikke talt om. Jeg har talt om en type mennesker, der taber på det her, og en type mennesker, der vinder. Jeg har ikke talt om nogen faggruppe, for jeg har jo ikke et regeringsapparat til rådighed eller et SNT til rådighed, der ligesom fodrer mig med alle oplysninger, men med hensyn til enkeltpersoner ved jeg udmærket, hvad det drejer sig om.

Så ved jeg ikke, om hr. Poul Erik Dyrlund i sine beregninger har indregnet, at fremtidens folk skal betale nye og betydelig højere kontingenter. Om det er indregnet i hr. Poul Erik Dyrlunds mange beregninger, tør jeg ikke sige, for jeg kender jo ikke hr. Poul Erik Dyrlunds

beregninger, men stadig væk, jeg vil altså ikke skamme mig.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg skal da gerne medgive hr. Aage Frandsen, at det kan være svært, hvis ikke man har foretaget de her beregninger og ikke er i besiddelse af informationer. Det skal være tilgivet hr. Aage Frandsen, men så vil jeg anbefale hr. Aage Frandsen at være lidt mere forsigtig, inden han udtaler sig kritisk.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Aage Frandsen, og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jo, men hr. Poul Erik Dyrlund skal jo kun bebrejde mig det, jeg siger, og ikke det, som hr. Poul Erik Dyrlund måske tror jeg ville have sagt, fordi der er en hel masse andre, der går rundt og siger det.

Jeg har talt om nogle helt bestemte typer, som taber og vinder, hvad konsekvensen af kontingentsatser vil være i fremtiden, hvad konsekvenserne vil være af, at man forkorter efterlønsperioden til 5 år osv. Det har jeg forholdt mig til. Jeg kan ikke forholde mig til, hvad nogle af hr. Poul Erik Dyrlunds formentlige partifæller går rundt og siger. Nej, det kan jeg ikke.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Mogens Andreasen som ordfører.

Mogens Andreasen (DF):

Dansk Folkeparti er forundret over, at dette første lovforslag i hele efterlønskomplekset kommer til behandling sidst på en lang mødedag. Vi håber ikke, det er et udtryk for, at regeringen bevidst har ønsket dette punkt lagt så sent som muligt i et forsøg på at undgå en langvarig debat om emnet.

Overordnet mener Dansk Folkeparti, at lovændringen omkring efterlønnen er en dårlig konstruktion. Den er blevet til under hemmelige møder midt om natten mellem Venstres formand og finansministeren. Den folkelige debat har helt manglet om så vigtige emner som nedsettelse af pensionsalderen og forringelser af efterlønnen, men det har vel også været menin-

gen. Det er skammeligt og et klart brud på almindelige demokratiske spilleregler.

Dansk Folkeparti er tilhænger af at bevare efterlønnen. Dansk Folkeparti har allerede på et tidligere tidspunkt givet udtryk for, at vi ikke selv ikke under en borgerlig regering, ville afskaffe efterlønsordningen. Efterlønsordningen havde, da den blev vedtaget i 1979, det sigte, at de lidt ældre kunne trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet og give plads til, at de unge kom i arbejde, og samtidig, at de nedslidte kunne gå på efterløn.

I mange erhverv er de ældre en værdifuld arbejdskraft. De har på masser af områder den erfaring, de unge mangler, men på mange områder er det både rigtigt og rimeligt, at de ældre efter et langt livs indsats går på efterløn. Det gælder i de job, der medfører hurtig nedslidning.

Lovforslag nr. L 125, som vi behandler i dag, og som drejer sig om det særlige bidrag, som skal finansiere efterlønsordningen, viser efter regeringens konsekvensvurdering, at det ekstra bidrag vil andrage 1,7 mia. kr. i 1999, 3 mia. kr. i år 2000 og 4,2 mia. kr. i 2001. Så fra 2001 vil det fortsætte på samme niveau. Det er mange penge, vi taler om.

Lovforslag nr. L 125 er første fase af efterlønsordningen, men det kan jo da undre, at vi ikke får hele efterlønsordningen til forhandling i rette tid til, at de, der eventuelt skal på efterløn, kan forberede sig. Men vi vil senere få dem her endelige efterlønslov til behandling som opfølgning på finansloven.

Regeringens forslag, som er resultatet af en aftale med partierne i finanslovaftalen, er en dårlig konstruktion, som også har medført skarpe protester fra faglige organisationer, og endvidere har Dansk Folkeparti stærkt kritiseret nedsættelsen af pensionsalderen til det 65. år. Regeringen burde nøje overveje at skrotte hele projektet. Dansk Folkeparti opfordrer til, at det sker. Hvis der skal være mening i, at ældre medarbejdere skal forblive i virksomhederne, så skal der naturligvis ikke ændres i pensionsalderen.

Vi mener, regeringens og forligspartiernes forslag er en forringelse. Der ligger en straffeaktion i nedsættelse af pensionsalderen, og der ligger en straffeaktion i det ekstra bidrag til a-kassen til medfinansiering af efterlønnen, som vil ramme enlige ledige med børn. Bidraget, der skal betales fra den 1. januar 1999, er en reel ekstraskat, fordi den nuværende efterløns-

ordning finansieres over a-kasse-kontingentet og statskassen.

Når opkrævningen starter allerede den 1. januar, altså om kun 3 uger, har folk ingen realistisk mulighed for at fravælge tvangsopkrævningen. Derfor lyder forslaget fra LO om at udskyde opkrævningen i et halvt år meget realistisk.

Derfor må jeg spørge statsministeren, hvad statsministerens efterlønsbevis egentlig er værd. Der er tale om en værdiløs lap papir, som Dansk Folkeparti opfordrer lønmodtagerne til at returnere til afsenderen med tak for lån. Her må regeringen påtage sig skurkerollen. Det er de brudte løfters regering. Statsministeren sagde allerede på sit partis sommerstævne i 1996 om efterlønnen, at så længe Socialdemokratiet har regeringsansvaret, bliver der ikke pillet ved de nuværende regler. På ethvert andet område end det politiske ville dette løftebrud være blevet en sag for Forbrugerombudsmanden.

Man skal ikke glemme, at uden Venstres aktive medvirken var dette makværk slet ikke blevet til noget. Under hele valgkampen tordnede Venstre mod højere skatter. Nu har Venstre selv medvirket hertil. Det er hr. Anders Fogh Rasmussen, der reelt har ført pennen. Jeg vil spørge arbejdsministeren: Hvor stort et dækningsbidrag til efterlønsydelsen kommer der til at mangle efter regeringens skøn, hvis bidragyderne vælger at vente med indbetaling til det 35. år?

Dansk Folkeparti mener, der ligger en vis usikkerhed med hensyn til dækningsbidraget og et uoverskueligt administrativt arbejde for a-kasserne. Statsministeren har udstedt en efterlønsgaranti for alle, der fylder 60 år i fremtiden. Jeg synes, det er letsindigt og ganske uklogt af statsministeren at udstede en sådan garanti. Ingen kan garantere noget som helst, heller ikke statsministeren.

Vi har jo set, at et af partierne i forliget med regeringen om finansloven mener, at forliget om efterlønsordningen kun gælder for 1999. Det er en klar melding fra den konservative leder, fru Pia Christmas Møller. Man må nok konstatere, at statsministeren har fået ørerne i maskinen. På den baggrund må statsministeren oplyse om, hvorvidt forliget kun gælder for 1999 eller ej.

LO har foreslået, at hele behandlingen af efterlønsordningen udsættes i et halvt år. Dansk Folkeparti mener, at det er et fornuftigt forslag, og jeg skal derfor på Dansk Folkepartis vegne

meddele, at vi vil stille et ændringsforslag til lovforslaget, som sikrer en udskydelse af behandlingen af loven om efterløn, så den kan blive gennemarbejdet og loven derved blive retfærdig og velafbalanceret.

Jeg skal til slut sige, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte det lovforslag, vi behandler i dag.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Nu er jeg jo forholdsvis nyvalgt, så jeg ved ikke helt, om jeg kan tillade mig det, som jeg nu har tænkt mig at gøre, nemlig at bede formanden om at forklare, hvordan dagsordenen egentlig bliver sammensat. Men jeg vil i hvert fald sige til hr. Mogens Andreasen, at jeg mener ikke, regeringen har haft nogen indflydelse på, hvordan dagsordenen for det her møde er blevet sammensat, for jeg kunne høre, at hr. Mogens Andreasen mente, at vi havde bevidst anbragt det her punkt sidst på dagsordenen.

Der er en glimrende og livlig debat, og i modsætning til, hvad der ellers er foregået i den senere tid, har alle lige lang taletid, og alle kan komme til orde. Det er ikke den oplevelse, regeringen og vi andre har haft i den senere tid, men det er jo meget rart, at vi kan opleve det her i Folketingssalen.

Så vil jeg godt sige, at det er altså svært at indfri valgløfter for fire år på trekvart år, men vi er faktisk godt i gang med det.

Mogens Andreasen (DF):

Ja, det kan godt være, at Socialdemokratiet har svært ved at indfri valgløfter. Det har vi jo set mere end én gang, og vi har jo også hørt statsministeren udstede garantier gang på gang på andre områder. Så det er ikke noget nyt for os, at vi oplever dét, og jeg er helt sikker på, at det er ikke sidste gang, vi har set en garanti, som ikke bliver opfyldt.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Hr. Mogens Andreasen sagde, at Dansk Folkeparti er tilhænger af efterlønsordningen, og senere i talen kunne jeg forstå, at den bedste måde at betrygge folk i deres tro på efterlønsordningen på skulle være ved, at de modtog deres garantibevis for efterlønnen og herefter returnerede det til statsministeren.

Det er altså den måde, man har udtænkt til at give folk tryghed med hensyn til efterlønsordningen, og derigennem man har tænkt sig at

demonstrere, at man er tilhænger af efterlønsordningen: ved at bede folk om at give beviset på efterlønnen fra sig og sende det retur til statsministeren!

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Nu er jeg ikke sikker på, at hr. Mogens Andreasen forstod, hvad det var, jeg sagde, eller hørte, hvad det var, jeg sagde. Jeg sagde, at det er svært at indfri valgløfter for en fireårsperiode på trekvart år, og så sagde jeg også, at vi i øvrigt er godt i gang med det.

Og vi har hørt flere partier bekræfte, at seks partier i Folketinget står bag det efterlønsbevis, så hvorfor er det en måde at sige ja til efterlønnen på at returnere sit efterlønsbevis? Det har jeg utrolig svært ved at fatte.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Det, der er tale om her, er jo ikke, om der er et stykke papir, hvorpå der står, at man kan få efterløn, men tilliden med hensyn til det, som man lover om efterlønnen, den tillid, som kommer af, at vælgerne og brugerne af systemet præcis ved, hvordan det i fremtiden kommer til at gå for dem, og det giver det her bevis ikke nogen garanti for.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Susanne Clemensen som ordfører.

Susanne Clemensen (CD):

Det meste, der kan siges om det her lovforslag, er vel sagt på nuværende tidspunkt, og klokken er ved at være mange. Så jeg vil sige, at som ordfører for et af partierne i finanslovaftalen for 1999 kan jeg naturligvis endnu en gang bekræfte, at CD støtter det her lovforslag, som er en del af finanslovaftalen om en ny tilbagetrækningsordning.

For os har det været vigtigt, dels at forligspartierne dermed har bevaret retten til at gå på efterløn fra det fyldte 60. år, og dels at vi på den måde motiverer folk til først at gå på pension som 65-årige, og endelig at vi fjerner den usikkerhed, der har været indtil nu med hensyn til, hvad der ville ske med efterlønsordningen.

Når der er partier uden for finanslovaftalen, der her i dag har påpeget, at det er noget underligt noget, at man fremsætter det her lovforslag, for det er kun en lille del af det, og spurgt, hvad det er, man vil, kan jeg ikke lade være

med at sige, at det fremgår jo klart af bemærkningerne til det her lovforslag og i øvrigt også af den debat, der har været i offentligheden, at det skal ses i lyset af, at det i finanslovaftalen for 1999 er aftalt, at det skal være en betingelse for at opnå ret til efterløn, at medlemmet har betalt både bidrag til arbejdsløshedsforsikringen og bidrag til efterlønsordningen. Sådan er det.

Jeg kan heller ikke lade være med at henvise til det, som jeg tidligere i dag har sagt med hensyn til indvendingen om, at a-kasserne ikke kan nå det, og at det er bøvlet og lovsjusk, og hvad ved jeg, nemlig at der faktisk i loven ligger den bemyndigelse, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsrådet kan fastsætte de nærmere regler for medlemmernes betaling af bidrag, herunder om efterbetaling og tilbagebetaling af bidraget til efterlønsordningen.

Og så har vi fuld tillid til, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen forstår, at man selvfølgelig må være lydhør over for folk i det tidsrum, som vi her taler om, indtil vi har fået den resterende del af denne nye tilbagetrækningsordning på plads.

Så CD støtter det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg er ikke enig med CD i, at man kan behandle lovforslag ud fra forventninger om, hvad man har forstået af, hvad der er foregået i pressen i de forløbne uger.

Men jeg vil godt spørge fru Susanne Clemensen, om det er rigtigt forstået, at CD synes, det er en meget god måde at sikre et bidrag til – man kunne næsten kalde det en skat – en social ordning, at man betaler pr. hoved, for det vil altså sige, at en arbejdsløs kommer til at betale 3 pct. i skat og en vellønnet ½ pct. i skat.

Er det i overensstemmelse med den i øvrigt meget sociale profil, som jeg plejer at tillægge CD?

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil gerne gentage det, som jeg sagde før, nemlig at formålet med betalingen af det her efterlønsbidrag – og det fremgår klart af bemærkningerne – er en bevarelse af retten til at gå på efterløn.

Og så vil jeg gerne svare på fru Jette Gottliebs spørgsmål ved at sige, at det fremgår af den

pjece, som Arbejdsministeriet, Socialministeriet og Finansministeriet har lavet om efterlønnen, »Den moderne efterløn«, at i 1999 vil det samlede beløb for dem, der betaler begge bidrag, stige i forhold til nu med 127 kr. om måneden før skat, og det vil sige, at det er ca. 75 kr. efter skat.

Det er i 1999, og jeg er godt klar over, at det beløb vil stige lidt, men fru Jette Gottlieb må da give mig ret i, at det ikke er noget stort beløb, vi taler om.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jamen nu har vi jo i de her finanslovforhandlinger hørt om mange små beløb, og lagt sammen gør mange bække små altså en stor å, og i små budgetter kan det altså virkelig betyde noget. Men lad nu det ligge, for jeg ville bare spørge: Når man nu går så varmt ind for den kontingentordning, var der så ikke en mulighed i at foreslå, at man i hvert fald lavede den indtægtsbestemt, sådan at de brede skuldre skulle bære de tungeste læs? Det plejer da at være i overensstemmelse med CD-politik.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil gerne sige, at i denne efterlønsordning ligger der efter vores mening et incitament til at vente med at gå på efterløn, for det er sådan, at uanset hvem der er tale om, indbetaler man over en 25-årig periode et beløb, som i 1999-kroner er på 58.000 kr., og hvis man venter, til man er 65 år og går på pension, får man udbetalt et beløb på omkring 103.000 kr., sådan som det fremgår af denne pjece, »Den moderne efterløn«, og det vil sige, at man så får en gevinst på 45.000 kr.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det forekommer mig i sig selv besynderligt, at man henviser til en pjece udgivet af en statsinstitution om et forslag, som faktisk ikke er vedtaget. Det viser ikke den mest altomfattende respekt for Folketingets behandling af de her ting.

Så det undrer mig i sig selv, men det besvarer jo heller ikke mit spørgsmål: om man ikke kunne tale om, at der måske var andre muligheder for kontingentopkrævning, som kunne være mere sociale, som kunne være mere retfærdige i en eller anden forstand.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Susanne Clemensen. Og derefter går vi tilbage til ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil gerne slutte denne debat med at sige, som jeg tidligere har sagt: Jeg mener altså ikke, at det efterlønsbidrag på ca. 75 kr. om måneden efter skat i 1999, som vi taler om, er mange penge, og efter min mening uanset hvilken socialgruppe der er tale om.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Anders Samuelsen (RV):

Som det er blevet omtalt flere gange i aften, er det her første del af indførelsen af den ny efterløn.

Fra Det Radikale Venstres side vil jeg godt indlede med at sige, at vi er meget godt tilfredse med, at vi er nået frem til det resultat, som vi er nået frem til, og at der står seks partier bag det.

Resultatet er, at efterlønsalderen ligger fast på 60 år, at efterlønnen er blevet gjort fleksibel, at folkepensionsalderen sænkes til 65 år, at der gives incitamenter til at vente med at gå på efterløn, til man bliver 62 år, og yderligere incitamenter til at vente med at gå helt ud af arbejdsmarkedet, til man bliver 65 år.

Det er gode tiltag, som er med til at sikre, at vi også fremover har råd til at give de personer, som har brug for efterlønnen fra 60-årsalderen, en mulighed for at gå på efterløn. Det synes jeg er et udmærket initiativ.

Og det er en udmærket konstruktion, man har fundet frem til, for det, man skal huske på, er: Hvad var scenariet? For nogle gange forekommer det mig, at man foregøgler sig, at scenariet var, at vi kunne have fastholdt den gamle ordning, og det mener jeg temmelig klart at vi ikke kunne. Med den udvikling, som ligger foran os med de store årgange, der kommer, og som potentielt kunne finde på at vælge at gå på efterløn, ville det være helt oplagt, at vi ikke ville have råd til det. Og vi ville derfor på et eller andet tidspunkt blive tvunget til enten at hæve efterlønsalderen til 62 år eller helt at afskaffe efterlønnen, og det mener jeg ville være en katastrofe for de personer, som virkelig har brug for efterlønnen.

Derfor bifalder jeg i høj grad det resultat, som de seks partier er nået frem til, som står bag både det forslag, som vi behandler i dag, og det forslag, som følger efter.

Helt konkret vil jeg sige om de enkelte dele i det forslag, som vi behandler i dag:

Garantibeviset for de 60-årige synes jeg er et udmærket tiltag, som netop kan være med til at stoppe for den afstrømning fra arbejdsmarkedet, som vi har set, og som har skyldtes den usikkerhed, der har været over for, hvilke regler der vil være gældende fremover.

Derudover synes jeg, det er et udmærket tiltag, at man indfører den opsparring oven i a-kasse-bidraget, som er knyttet til retten til at gå på efterløn, for det er med til at sikre, at det her er noget, der er kommet for at blive.

Vi har altså fået en ordning, som udskifter den efterlønsformel, som vi har kendt i over 20 år. Og nu har vi så fået en ny, som jeg er overbevist om vil række langt ind i fremtiden, og det er jeg meget godt tilfreds med.

Så på Det Radikale Venstres vegne skal jeg sige, at vi kan støtte lovforslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Historien gentager sig, første gang som tragedie og anden gang som farce: Tidligere i dag behandlede vi en lang række sociale love, der ikke var gennemarbejdet, som blev jappet igennem, og hvor fristen for spørgsmål sluttede en time efter, at førstebehandlingen var slut, og med denne behandling af efterlønsordningerne er vi endnu længere ude.

Historien gentager sig: Vi skal reelt behandle et lovforslag, som endnu ikke er fremsat, for det forslag, vi skal behandle nu, udgør kun et lille bitte hjørne af hele komplekset af efterlønnen, og jeg ved ikke, om man forventer, at vi skal behandle komplekset på baggrund af presseforlydender; jeg ved bare, at hvis det er dertil, vi er nået, så er det uhyre tvetydigt.

For bare få dage siden sagde en politisk ordfører for et stort regeringsparti og en minister fra samme regeringsparti det modsatte af hinanden, og det blev i medierne aldrig klarlagt, hvem af dem der i grunden havde rygdækning i forliget.

Det har været et vigtigt element i hele debatten, at det kontingent, som altså nu behandles isoleret her, det kontingent, som man skal indbetale til efterlønnen, det vil man kunne få udbetalt, hvis man ikke får brug for efterlønnen.

Det var ligesom slagnummeret i hele denne ordning.

Alligevel var det efter onsdagens spørgetid fuldstændig uklart, om man ville få en sådan udbetaling modregnet i bistandshjælpen, hvis man mistede dagpengereetten og derfor røg på bistandshjælp. Det blev simpelt hen ikke klart. Det var virkelig uklart, for med finansministerens svar, hans nej, kunne det ikke afsløres, om det betød, at der skulle være tale om et helt særligt tilfælde, der krævede adskillige ændringer i serviceloven, eller om det dækkede over, at man ikke havde tænkt sig, at sådanne personer skulle have deres kontingent tilbagebetalt.

Sagen er, at så er vi ude i noget med falsk varebetegnelse, for det, man havde lovet, og det man havde snakket om, var jo netop en garanti for, at når man havde indbetalt det her, så fik man det tilbage, hvis man ikke fik brug for sin efterløn.

Det er jo præcis essensen af problemet i at ryge ud af dagpengesystemet, at man mister sin efterlønsret. Skal man så have pengene tilbage, eller skal man ikke? Ja, det har vi altså umuligt kunnet få afklaret.

Det understreger bare – sammen med de spørgsmål, som jeg i øvrigt har stillet her dagen igennem til samtlige forligspartier, men som de ikke har kunnet svare på, som de ikke har villet svare på – at det grundlag, som vi behandler det her lovforslag på i dag, kender vi overhovedet ikke. Det er uacceptabelt at behandle lovkomplekser i løsrevne dele på den her måde.

Men når det så er sagt, vil jeg selvfølgelig forholde mig til det lovforslag, vi behandler, og der vil jeg tilkendegive i al korthed, at Enhedslisten er lodret imod den individualisering, der ligger som grundlag i forslaget. Vi opfatter det som begyndelsen til en privat forsikringsordning, og det kan vi ikke stå model til.

Den egentlige efterlønsdebat må vi så få, når den anden halvdel af lovforslagene er blevet fremsat.

Og så vil jeg sige, at hvis der kommer nye ting frem inden andenbehandlingen, får vi formodentlig også en efterlønsdebat under andenbehandlingen og sågar under tredjebehandlingen, hvis det er det, der er betingelserne.

Men fornuftigt lovarbejde kan man aldrig kalde det.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Thorkild B. Fransaard som ordfører.

Thorkild B. Fransaard (FP):

Det er nævnt flere gange i aften af ordførerne, at lovforslaget drejer sig om kontingentindbetaling og efterlønsbevis. Det er ganske rigtigt. Men lige så rigtigt er det, at hele loven om ændring af efterlønnen har skabt så megen usikkerhed ude i befolkningen, at vi burde have behandlet hele lovkomplekset samlet.

Der er kommet så mange uklare udmeldinger, at folk er blevet forvirrede over det her. Derfor burde vi have behandlet det samlet, for en dellovgivning som denne medvirker til endnu mere uklarhed. Regeringen burde have meldt klart ud, at det, der er tale om, faktisk er en afvikling af det, der hedder offentlig efterløn.

Lønmodtagere, der ønsker at have mulighed for at gå på efterløn, må nu selv betale for det. Det var ærlig tale, hvis man gik ud og sagde det. Men det har man ikke turdet sige.

Ifølge lovforslaget skal den, der ønsker at gå på efterløn, nu til at betale et særligt kontingent til a-kassen. I første omgang lyder beløbet ikke af ret meget, men hvad vil der ske i fremtiden? Det er der ingen garanti for. Der er jo reelt tale om en særskat. Det ligner grangivelig situationen, da staten indførte det, der hed bruttoskatten eller rettere det ord, man hellere ville høre, nemlig arbejdsmarkedsbidrag, som vi indførte i 1993 – en skat, der blev indført for at dække udgifterne til dagpenge og efterløn; det blev der sagt.

Det blev samtidig sagt, at den særskat – eller arbejdsmarkedsbidraget – var noget, der blev indført, fordi der var en høj arbejdsløshed, og man regulerede den efter, hvor stor arbejdsløsheden ville være i fremtiden. Arbejdsløsheden er faldet, men det, der hedder bruttoskatten, er steget 50 pct. Det er faktisk det samme, der er ved at starte forfra igen.

Fremskridtspartiet mener, at det er et direkte løftebrud over for lønmodtagerne igen at indføre en sådan særskat, som der er tale om. Man vil være klar over, at langt de fleste, der drejer sig om, er folk, der står ude på fabrikkerne, det er murere og tømrere, og jeg kunne blive ved, ja, det er alle de lønmodtagere, som virkelig bliver slidt op, og som i mange tilfælde nødvendigvis må gå på efterløn. Dem, vi taler om, ja, det er trækdyrene. Det er ikke negativt ment, men det er den rigtige betegnelse. Det er dem, der slæber alt det sammen, som vi bruger her i samfundet. Det er dem, der sørger for, at vi har et velfærdssamfund. De må nu igen holde for.

Det er noget, som vi selvfølgelig ikke kan støtte i Fremskridtspartiet. Var der tale om, at man ærligt gik ud og sagde: Nu må I selv finansiere efterlønnen, og så samtidig fik brutto-skatten, hele det vanvittige skattetryk, sænket betydeligt, ja, så var det noget helt andet, vi skulle tage stilling til.

Nej det, der er tale om, er, at de lavestlønne- de i vores samfund må igen holde for, noget som vi selvfølgelig ikke kan være med til. Det, det drejer sig om, er, at statsministeren har gjort det klart for alle, at han vil have den ære at ud- stede det, der hedder et efterlønsbevis. Det får han nu lov til. Men hvem kommer til at betale for det? Det gør lønmodtagerne selv. Og i øvrigt så får de et efterlønsbevis, som faktisk ingenting er værd, ikke juridisk. Der kan jo ske så meget ud i fremtiden, at det ikke er mere værd end det papir, det er skrevet på.

Fremskridtspartiet kan ikke være med til, at det endnu en gang går ud over dem i vores samfund, der glider og slæber fra morgen til af- ten, for at der kan blive noget til vores samfund, så det kan køre rundt.

Vi vil stemme imod det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Regeringen har ikke sagt, har ikke reelt sagt, hvad det her handler om. Altså dér tror jeg jeg må spørge hr. Thorkild B. Fransgaard, om ikke han har fulgt med i, hvad der er, der er sagt, og hvad det er for løfter, der er givet: et efterløns- bevis.

Jeg vil godt sige, at regeringen har præcis sagt, hvad det handler om. Det handler om at sikre velfærden, og det er der altså seks partier i Folketinget der har deltaget i med denne her finanslovaftale.

Så jeg vil godt spørge hr. Thorkild B. Frans- gaard, om det er lønmodtageren, der selv må betale. Efter skat betaler man i et livsforløb 56.000 kr. og får udbetalt 600.000-700.000 kr. i efterløn, så hr. Fransgaards regnestykke forstår jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Ja, nu kunne vi jo høre på hr. Fransgaard, at hr. Fransgaard stod her og ringeagtede garantibe- viset. Skulle det forstås således, at man i Fremskridtspartiet er af den opfattelse, at man ønsker at afskaffe det efterfølgende, når nu det

bliver indført? For der er jo alt andet lige et fler- tal for det.

Det kunne være rart at vide, om det er det, der ligger bag den ringeagt over for garantibe- viset, at Fremskridtspartiet agter at medvirke til at afskaffe det igen efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Først et svar til den socialdemokratiske ordfø- rer: Ligegyldigt hvordan man vender og drejer det, er der tale om en ekstra skat, som lønmod- tageren kommer til at betale, og dem, det går mest ud over, er dem, der tjener mindst, og dem der arbejder mest.

Med hensyn til ringeagten for garantibeviset -- jeg ved ikke, om man skal bruge så groft et udtryk som ringeagt, men de faktiske forhold er jo, at det ingen juridisk gyldighed har.

Fremskridtspartiet vil ikke være med til at af- skaffe efterlønnen, men jeg vil sige det på den måde, at hvis man her i Danmark vil være med til at sætte skattetrykket ned på et helt andet niveau, ja, så kunne man selvfølgelig tale om, at folk måske selv skulle til at betale for sådan no- get. Men så længe vi ikke kan tale om skatte- trykket, ja, så vil vi ikke være med til at afskaffe efterlønnen.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne spørge hr. Fransgaard, når hr. Fransgaard sådan i den dér automatikretorik siger, at det er lønmodtageren, der skal betale det her: Ja, hvem ellers?

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Ja, det er muligt, at jeg har misforstået spørgs- målet, som jeg forstod sådan: Om det var løn- modtagerne, der skulle betale for det efterløns- bevis.

Ja, det fremgår jo klart af lovforslaget, som bliver behandlet i dag; der er ingen andre, der kommer til det.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Vi er altså nødt til at skulle have lidt styr på hr. Fransgaards vrøvl, for situationen er jo den, at det ene øjeblik siger hr. Fransgaard, at der er tale om en ekstraskat, og i næste øjeblik giver hr. Fransgaard hr. Kalnæs ret i, at hvem skulle ellers betale.

Jeg vil så gerne spørge hr. Fransgaard: Vi har en efterlønsordning – jeg kan høre på Fremskridtspartiet, at den bakker man op om – men hvem skal betale for den efterlønsordning? Hvem skal betale for den, hvis ikke medlemmerne skulle? Kan vi ikke få et svar på det?

Er det sådan, at man i Fremskridtspartiet mener, at der ikke skal betales kontingent for at få den efterløn, eller hvordan hænger det sammen?

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Det kan jeg svare meget klart på. Så længe vi har det enorme skattetryk, skal det offentlige betale efterlønnen. Så enkelt er det.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti har vi for længst konstateret danskernes ivrighed efter at få snabelen ned i den offentlige kasse og modtage offentlige ydelser. Derfor har vi også for længst konstateret, at efterlønnen har vi ikke råd til.

Vi har i lige så lang tid ærgret os over, at Socialdemokratiet i den grad har bundet sig til efterlønsordningen. Vi har længe sagt, at efterlønnen burde være et konjunkturregulerende instrument; vore sociale forpligtelser må vi ordne på andre måder.

Vi er altså principielt helt tilfredse med den her efterlønsreform, selv om vi er opmærksomme på, at reformen efterlader en hel del tvivlsproblemer. Men vi føler os helt overbevist om, at der i de seks partiers kreds er villighed til at få løst de tvivlsspørgsmål, som der er.

Vi mener ikke, at samfundet har råd til den hidtidige ordning. Vi mener, at det er fuldstændig urimeligt, at man uden en principiel debat har fået sænket den generelle pensionsalder i Danmark til et sted mellem 60 og 61 år. Vi mener, det er betænkeligt, at adgangen til skattefinansierede ordninger som efterlønnen er afhængig af menneskets værdi på arbejdsmarkedet og ikke tilgængelig alene på grund af menneskets værdi som menneske.

Vi mener, at den hidtidige ordning i uheldigt omfang bandt mennesker til arbejdsmarkedet i et omfang, de måske ikke ville have valgt, hvis de så ikke ville blive snydt for en offentlig ydelse i den sidste ende. Efterlønnen fristede folk til at fravælge at leve på et lidt lavere økonomisk

niveau, et lidt lavere forbrugsniveau og i større uafhængighed i forhold til politiske beslutninger på arbejdsmarkedet.

Det er, som om Kristeligt Folkeparti er det eneste parti, der repræsenterer den gruppe folk, der overhovedet ikke er nævnt i debatten i dag, den gruppe mennesker, som overhovedet ikke kan gå på efterløn, den gruppe mennesker, som har valgt at leve på en anden måde med kun én indkomst i en familie. De har vundet stort ved denne efterløns- og folkepensionsreform, og det er faktisk første gang i mange år, at de har vundet noget som helst.

Så efterlønsreformen her er, på trods af at udformningen ikke er groet i Kristeligt Folkepartis have, faktisk helt nøjagtigt Kristeligt Folkeparti-politik.

Vi er også af samme grund tilfredse med, at man nu skal betale kontingent for at optjene ret til efterløn.

Vi er også tilfredse med, at efterlønnen fortsat eksisterer som en sikker mulighed for de mennesker, der ønsker den sikkerhed. Ellers, som sagt tidligere, måtte vi jo sørge for den sociale sikkerhed på anden måde.

Vi synes også, det er helt rimeligt at udstede den efterlønsgaranti, som er indbygget i det forslag her, en efterlønsgaranti, som gør det risikofrit at udsætte overgangen til efterløn til efter det tidspunkt, hvor man har opnået ret til efterlønnen. Og det er i øvrigt jo kun en fordel for staten, at man gør det på den måde.

Vi kan altså støtte dette forslag og synes faktisk, at det er rigtig godt.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Der er tre årsager til den sene behandling her i aften. Regeringen er blevet beskyldt for at spekulere i tidspunktet for lovforslagets behandling. Der er tre årsager. Den første årsag er, at de foregående lovforslag har taget den tid, de gjorde. En anden styrende faktor har været lovforslagets nummer, og den tredje er ministerens anciennitet. Så enkelt er det. Det er der sådan set ikke grund til at gøre noget større nummer ud af.

Det lovforslag, vi behandler i dag, er første etape af den store efterlønsreform, som er en del af finanslovaftalen for 1999 mellem regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti.

Om den meget mere tunge anden etape, der omhandler den nye ordning, kan man sige, at

lovforslaget er under udarbejdelse, og med den måde, elementerne er delt op på, sikrer vi en forsvarlig behandling af en meget kompliceret sag.

I forhold til de bemærkninger, der har været i dag fra visse ordførere, og i forhold til den debat, der har været ude i offentligheden i den senere tid, synes jeg, det er vigtigt at trække frem, at da efterlønsordningen blev indført i 1979, var der også et bredt flertal bag, nemlig Socialdemokratiet, Venstre, Det Radikale Venstre, CD og SF.

Jeg synes alligevel, det er tankevækkende, at nogle af dem, der i øjeblikket råber højest i den offentlige debat, har deres rod eller udgangspunkt i partier, som i hvert fald ikke stemte for indførelsen af efterlønnen. Det handler om DKP og VS. Men lad nu det ligge.

Jeg er meget glad for, at et bredt flertal i Folketinget også står bag den samlede efterlønsreform, fordi vi herigennem har skabt sikkerhed for, at efterlønsordningen er sikret i mange, mange år frem i tiden. Jeg tror, vi alle kan være enige om, at der nu er behov for at skabe ro om efterlønnen, at fjerne den usikkerhed, der har bredt sig i befolkningen.

Jeg er også meget tilfreds med, at der er enighed om en modernisering af efterlønsordningen. Det er vigtigt at understrege, at efterlønsordningen er et af vore arbejdsmarkedspolitiske instrumenter. Den må derfor tilpasses udviklingen på arbejdsmarkedet. Derfor vil efterlønsordningen blive ændret, sådan at det bliver mere attraktivt for de ældre at blive længere på arbejdsmarkedet, enten på fuld tid eller ved at nedtrappe deres arbejdstid, hvad der i øvrigt fuldt ud ligger i forlængelse af det regeringsgrundlag, der blev offentliggjort den 23. marts.

Det foreliggende lovforslag er som sagt første etape af reformen. Efterlønsdelen indeholder alene en mindre, men ikke uvæsentlig ændring af den gældende efterlønsordning. Der indføres fra 1. januar 1999 et efterlønsbevis. Alle, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999, og som opfylder betingelserne for ret til efterløn, kan få udstedt et efterlønsbevis, som bl.a. sikrer, at retten til at gå på efterløn ikke mistes, selv om medlemmet senere bliver sygt.

Jeg håber, at nogle af de medlemmer, som allerede efter de gældende regler kunne være gået på efterløn, hermed får mod på at blive lidt længere på arbejdsmarkedet.

Beviset sikrer også ret til efterløn på mindst det beregningsgrundlag, medlemmet har ved

udstedelsen af beviset. Beregningsgrundlaget er den indtægt, der efter loven danner grundlag for beregning af efterlønnen.

De rettigheder, der indeholdes i efterlønsbeviset, vil efter Justitsministeriets vurdering betragtes som en ejendomsret, der nyder beskyttelse efter grundlovens § 73. Et senere lovindgreb i disse rettigheder anses derfor at ville udgøre ekspropriation. Jeg siger det ikke mindst, fordi der her fra denne fornemme talerstol har været gjort forsøg på at udvande betydningen af efterlønsbeviset.

Lovforslagets andet hovedelement, bidragsforhøjelserne, får nok ikke samme positive modtagelse, men jeg må understrege, at partierne bag finanslovaftalen er enige om, at den kraftige stigning i antallet af efterlønsmodtagere og ikke mindst den forventelige stigning gør det nødvendigt at forhøje bidraget.

Der har været rejst megen kritik af, at bidragsforhøjelserne efter lovforslaget skal træde i kraft allerede den 1. januar 1999. Regeringen har naturligvis været opmærksom på, at den foreslåede bidragsreform ikke er helt let at køre ind. Vi har også været opmærksomme på, at de enkelte medlemmer skal have tid til at overveje, om de ønsker at betale det nye særlige efterlønsbidrag. Derfor har vi også i lovforslagets bemærkninger lagt op til, at der i indkøringsperioden kan åbnes for en administration i kasserne, der giver mulighed for såvel efter- som tilbagebetaling af efterlønsbidrag.

Regeringen har forståelse for kassernes problemer med at køre det nye bidragssystem ind; vi er i dialog med kasserne, vi er ved at se på, om der er behov for tekniske justeringer, som kan imødekomme kassernes synspunkter. Jeg vil inden så forfærdelig længe modtage en redegørelse herom, og på den baggrund vil vi naturligvis forholde os til de tekniske problemstillinger.

Jeg vil gerne afslutningsvis sige tak for den del af debatten, der har handlet om det foreliggende lovforslag. Jeg glæder mig til debatten om den nye efterlønsordning og til, at det næste efterlønsforslag kommer til behandling.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg ved godt, at regeringen elsker mystifikationer som tredje fase og første etape og sådan nogle ting. Men er det ikke lidt af en tilsnigelse at kalde forsikringspræmien for første etape og forsikringsbetingelserne for anden etape?

Når jeg spørger på denne måde, er det, fordi jeg så godt kunne tænke mig at få det afklaret. Nu er jeg blevet kritiseret af forligspartiernes repræsentanter for, at jeg ikke spurgte regeringen, men det er altså ikke særlig nemt at tage stilling til de her ting, når man ikke kender forsikringsbetingelserne, og dér ville jeg gerne have, hvis ministeren kunne give bare ét argument for, når man nu åbner for en fleksibilitet i løbet af de næste par måneder, at vi er nødt til at vedtage det her, før vi kender forsikringsbetingelserne, før vi kender de præcise efterlønsbetingelser, tilbagebetalingsbetingelserne, hvad garantibevist indebærer, hvad det er, man får udbetalt hvornår, og alle de her ting.

Ville der ikke være nogle muligheder i at sikre, at vi kunne komme til at behandle de her ting sammen, og altså at man var åbne over for, at vi udskyder det her forslag, til vi kender hele forslaget?

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:
24) Første behandling af lovforslag nr. L 119: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Tilskud til kommunal medfinansiering af projekter i særlig vanskeligt stillede kommuner).

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen).
(Fremsat 2/12 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Socialdemokratiet støtter det fremsatte forslag, der har til formål at bidrage til erhvervsudvikling og beskæftigelsesfremme i særlig vanskeligt stillede kommuner. Betingelserne for tilskud er bl.a. kravet om kommunal medfinansiering af projektet, at tilskuddet anvendes til den kommunale medfinansiering af et projekt, og at projektet har modtaget tilskud eller kan forventes at modtage tilskud fra de regionale EU-støtteordninger.

Lovforslaget indeholder en årlig tilsagnsramme på 15 mio. kr. for støtteordningen, og jeg skal blot på Socialdemokratiets vegne sige, at vi som sagt kan støtte forslaget.

Så har jeg lovet Det Radikale Venstres ordfører, fru Dorit Myltoft, at give samme tilsagn om støtte på De Radikales vegne.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det er naturligvis uheldigt, hvis projekter, støttet af de regionale EU-fonde, ikke gennemføres, fordi økonomisk vanskeligt stillede kommuner opgiver at finde midler til medfinansiering af projekterne. Det er derfor helt relevant i forlængelse af landdistriktsredegørelsen at tage problemstillingen op.

Efter forslaget vil indenrigsministeren, når en række betingelser er opfyldt, kunne støtte sådanne projekter i landkommunerne inden for en årlig ramme på 15 mio. kr. Det støtter vi i Det Konservative Folkeparti, og vi er indstillet på en hurtig udvalgsbehandling.

Og så har jeg lovet Venstres ordfører, hr. Jens Vibjerg, som ikke kan være til stede, at sige på hans vegne, at også Venstre ser positivt på dette lovforslag, som man mener kan være med til at hjælpe erhvervsudviklingen i landdistrikterne, og det hedder videre i hr. Jens Vibjergs tale:

»Det drejer sig om støtte til vanskeligt stillede kommuner, og hvis man skal hæve beskatningsgrundlaget dér, er det jo ved at oprette arbejdspladser. Men det kan give problemer at give den kommunegaranti, der kræves for at få penge fra EU's strukturfonde; det kan 15. mio. kr.-puljen afhjælpe.«

Men kunne dette lovforslag ikke have været fremsat noget før, spørger hr. Jens Vibjerg, når det skal træde i kraft allerede den 1. januar 1999?